

Veselo, družabno in zabavno

V prihajajočih tednih se bo v občini zvrstilo kar nekaj večjih družabnih prireditev. Med drugim že danes Trezino senje, sledil bo čarovniški dogodek v Rakičanu, zatem pa še osrednje prekmursko martinovanje.

Začetek večjih jesenskih družabnih prireditev se torej začne

nja danes s tradicionalnim Trezinim senjem, ki v Mursko Soboto vsako leto privabi ogromno število obiskovalcev. Mestno središče poleg nepregledne množice zapolnijo številne stojnice z različnim blagom. Terezin sejem, ki poteka tradicionalno vsako leto 15. oktobra, je poleg sejma na dan sv. Nikolaja oz. Miklavža, ki ga pripravijo 6. decembra, največji kramarski in živilski sejem, ki že od srednjega veka poteka v Murski Soboti. V Komunalni

Murska Sobota, ki je organizator sejmov, pravijo, da bo letošnje prizorišče še bolj urejeno, saj bo med drugim poskrbljeno za ustrezno električno infrastrukturo. Vsi sejmi v Murski Soboti bodo sicer odslej organizirani pod blagovno znamko Senje v Soboti. Tradicionalni prvi sejmi v mesecu, ki se zdaj odvijajo po Zvezni ulici, naj si se čez čas prav tako preselijo na Slovensko ulico. Naslednja večja družabna prireditev na prostem v prihaja-

jočih tednih bo v Rakičanu. 30. oktobra se bo tam namreč odvil dogodek Ples – noč čarovnic, ki je v zadnjih dveh letih postal osrednji čarovniški dogodek v Pomurju. Pestro dogajanje čez ves dan privabi številne družine in posameznike ne samo iz Pomurja, temveč iz celotne Slovenije. Največ obiskovalcev obišče večerni del, ki ga bodo letos med drugim popestrili Modrijani, Neda Ukraden in Rock Partyzani. Pestro družabno dogajanje

na prostem v občini se bo nadaljevalo tudi skozi november, zlasti v času martinovanj. Takrat bo središče Murske Sobote v znamenju osrednjega prekmurskega martinovanja, ki bo na sporedu drugo leto zapored.

Naj bo to čas za druženje, sprostitvev in tkanje novih vezi. Izberite dogodek, ki vam bo pisan na kožo. Seznam številnih dogodkov in prireditev v občini si sicer lahko ogledate na zadnji strani Soboških novin.

Za mestnimi svetniki sedma seja v tem mandatu / stran 4

»Drzno je, ker tekmuješ z največjimi.« / stran 13

Rešeta: Pomilovanja ne poznamo. Hočemo pokazati, kaj zmoremo / stran 16

Prijetna jesenska druženja v Dvorcu Rakičan

V RIS Dvorec Rakičan so v septembru pripravili več dogodkov za družine in ljubitelje jahanja. Zaradi povečanega števila povpraševanj po možnostih jahanja so pripravili poseben dan odprtih vrat Konjeniškega centra Dvorec Rakičan. Delo centra in konje so obiskovalcem predstavili inštruktorji jahanja, najmlajši pa so bili najbolj navdušeni nad jahanjem ponijev. Otroci se ob dvorcu lahko igrajo tudi na zunanjih igralih, od začetka oktobra pa jim je na voljo še notranja igralnica. Na družinskem dnevu so bili letnemu času primerno na voljo pečeni kostanji in okusne tortice. Za zanimivejšo pot do Rakičana je ob dogodkih iz središča Murske Sobotе vozil poseben turistični vlak. / Ksenija Glažar

V Bakovcih dobili fitnes na prostem

S postavitvijo zunanjega fitnesa oziroma parka za ulično vadbo v Športno-rekreacijskem centru Bakovci imajo krajanji novo možnost za dejavno preživljanje prostega časa. Vadba je za vsakogar brezplačna. Vse informacije o terminih vadbe lahko spremljate na strani skupine Street Workout Bakovci na Facebooku, ki jo upravlja Klub mladih Bakovci. »S takimi dopolnitvami razvijamo športni center, hkrati pa spodbujamo vse generacije h gibanju,« je o 5900 evrov vredni investiciji povedala predsednica KS Bakovci Nives Cajnko. / Aleksandra Grah

Bujta repa zadišala po središču mesta

Minulo soboto so pred hotelom Diana v Murski Soboti pripravili že šesti Festival bujte repe. Ves čas festivala so si lahko gostje postregli z že pripravljeno bujto repo, manjkalo pa ni niti domačih dobrot, kot smo jih ob kolinah vajeni. Tekmovalne porcije je med kuhanjem preverjala in ocenjevala komisija, v kateri sta ob predsednici Zdenki Tompa bila še Branko Časar in Janez Gjergjek. Prvo mesto je zasedla ekipa iz Društva upokojencev Murska Sobota, drugo mesto je pripadlo ekipi TV AS & Semenka, tretje pa ekipi Mestne četrti Murska Sobota. Vse preostale ekipe so si razdelile četrto mesto. / Jasmina Muhič

Prekmurske sanje

Bilo je pol dveh ponoči. Utrujenosti nisem čutil. Obrnil sem še zadnji list in jo odložil. Bila je knjiga, ki Slovence uči tega, česar menda še ne zmorejo. Naslednje jutro sem zrl v računalnik, knjigo sem vrnil nazaj na polico. Dokončati moram svojo, sem pomislil. Soboške novine dojemam kot neke vrste knjigo, ki daje sporočila. Zaključujemo oktobrsko številko, gre za zadnje popravke. Pozorno preberem nekatere povedi. Vedno znova si poskušam predstavljati, kaj sporočam z izdelkom, ki ga damo v javnost. Gre za sporočilo upanja, želje in uspeha ali fatalizma? Razbijamo stereotipe ali jim dajemo kisika?

Dobim klic prijatelja. Že tri tedne se nisva slišala. Pogovarjava se o (ne)uspehih njegovega moštva. Imajo potencial za kaj več, toda ne gre jim. Razočarani so. Kljub temu se ne bodo predali. Po klicu nadaljujem z delom. Vnovič preletim vodila glavnih člankov tokratne številke. Dobro je, si rečem. Prinašajo sporočila upanja, borbe, idej, uspeha. Spomnim se pogovora s prijateljem. Zdaj so z moštvom padli. Tako kot večkrat padejo veliki. To je dragocena izkušnja. V Združenih državah menda šele takrat nekaj veljaš. Kaj pa pri nas?

Vnovič se spomnim minule noči ob knjigi. Nekoliko me je ponesla v ameriške sanje. Njihov način kariernega razmišljanja je mamljiv. Seveda ni bilo prvič, da sem ga doživel, toda tokrat je bilo drugače. Razmišljam o številnih posameznikih iz naše občine, ki smo jih v glasilu že predstavili. Njihov način razmišljanja in delovanja daje kisika. Knjiga o njih bi bila boljša kot ameriške sanje, ki sem jih okusil minulo noč. Le treba jih je znati prodati. To pa Američani znajo veliko bolje kot mi.

Tadej Buzeti,
glavni in odgovorni urednik

Glasilo Soboške novine izdaja mestni svet Mestne občine Murska Sobota. Ustanovitelj je Mestna občina Murska Sobota, Kardoševa 2, 9000 Murska Sobota.

Izdajateljski odbor: Mag. Robert Celec (predsednik), dr. Aleksander Jevšek, Aleša Kovač, Jasmina Opec Vöröš, Andrej Mešič, Goran Milošević, Marjan Žekš

Naslovnica: Trezino senje 2013, foto: Geza Grabar

Odgovorni urednik: Tadej Buzeti

Jezikovni pregled: Rajko Marinič

Oblikovna zasnova: Ksenija Šömen

Grafična priprava: Podjetje za informiranje Murska Sobota, d. o. o., Vestnik

Tisk: Druck Styria GmbH & Co KG, Avstrija

Naklada: 7300 izvodov

Mesečnik Soboške novine prejema gospodinjstva v Mestni občini Murska Sobota brezplačno.

Elektronska pošta uredništva:

urednistvo.novin@murska-sobota.si

Telefon: 02 525 16 19

ISSN št.: C501-4166

V občini bomo dobili regijski reševalni center, obvoznica ostaja želja

Vida Lukač
Foto: Ksenija Glažar

Župan dr. Aleksander Jevšek je z ministrico za obrambo Andrejo Katič podpisal pismo o nameri za vzpostavitev regijskega reševalnega centra na območju Mestne občine Murska Sobota. Srečal se je tudi z ministrom za infrastrukturo.

ter z enotami za reševanje na vodi in iz vode, sam objekt pa bo omogočil še selitev murskosoboškega gasilskega doma, ki zdaj ne nudi primernih delovnih pogojev. Ideja tega projekta je tudi zagotoviti poklicno enoto gasilcev na območju mestne občine (in širše), saj že zdaj omenjeno gasilsko društvo opravlja posamezne naloge reševanja na avtocesti. Mestna občina Murska Sobota bo skladno z zakonom in glede na potrebe projekta neodplačno zagotovila potrebna stavbna zemljišča v svoji lasti v bližini obstoječe gramoznice in avtoceste

pristojnih organov sosednjih držav Madžarske, Avstrije in Hrvaške pri kandidiranju za evropska sredstva na ustreznih razpisih.

Predvidena selitev na nadomestno lokacijo

Ministrstvo za obrambo v razvojnih načrtih predvideva selitev murskosoboške izpostave Uprave za zaščito in reševanje z regijskim centrom za obveščanje in regijskim logističnim centrom, in sicer zlasti zato, ker želijo v Vojašnici Murska Sobota sprostiti skladiščne zmo-

Kot je poudaril Jevšek, bo regijski center za občino pomenil višjo raven zagotavljanja odzivnosti pri izvajanju dejavnosti zaščite, reševanja in pomoči na območju mestne občine in širše v pomurskem prostoru ter tudi čez meje naše države. Zaradi pogostosti in intenzitete naravnih in drugih nesreč ter njihovih posledic namreč narašča ogroženost prebivalstva, njihovega premoženja in kulturne dediščine. Podpis pisma o nameri je pogoj, da se bo Mestna občina Murska Sobota lahko prijavila na razpise iz naslova čezmejnega sodelovanja. V tem projektu bodo namreč poleg Slovenije predvidoma sodelovale še Avstrija, Madžarska in Hrvaška, saj gre za idejo o vzpostavitvi regijskega centra za protipoplavno zaščito – regijskega v širšem pomenu besede, torej čezmejnega.

Občina bo za sredstva kandidirala na razpisih Evropske unije

Hkrati bodo poleg mestne občine v izvedbi projekta na slovenski strani sodelovali Uprava za zaščito in reševanje ter njen regijski cen-

Zaradi pogostosti in intenzitete naravnih in drugih nesreč ter njihovih posledic narašča ogroženost prebivalstva, njihovega premoženja in kulturne dediščine. Podpis pisma o nameri je pogoj, da se bo MO Murska Sobota lahko prijavila na razpise iz naslova čezmejnega sodelovanja.

ob Bakovski ulici v Murski Soboti. V neposredni bližini območja se nahajata tudi potrebni prometna in komunalna infrastruktura. Občina bo za sredstva za vzpostavitev regionalnega reševalnega centra kandidirala na ustreznih evropskih razpisih. V projekt bo vključila tudi morebitne zunanje domače in tuje projektne partnerje. Ministrica Andreja Katič je županu zagotovila podporo pri realizaciji projekta z vsemi službami v okviru ministrstva za obrambo, zlasti pri idejni zasnovi in pridobivanju podpore projektu s strani

gljivosti za potrebe Slovenske vojske. Prav tako je predvidena predstavitev dela materialnih državnih rezerv za severovzhodni del države iz Državnega logističnega centra Roje v regijski logistični center pri izpostavi v Murski Soboti.

Obvoznica želja še v tem mandatu

Pred odprtjem podvoza v Murski Soboti je župan dr. Aleksander Jevšek v svojem uradu sprejel ministra za infrastrukturo dr. Petra Gašperšiča, ki ga je spremljal direktor Direkcije Republike Slovenije za infrastrukturo Damir Topolko. Pogovor je tekleno obvoznici v Murski Soboti, saj so bila sredstva, ki so bila v državnem proračunu predvidena za njeno gradnjo, žal porabljena za druge namene. Po zagotovitvi ministra se bo projekt nadaljeval, že v proračunu 2016 bodo zagotovljena sredstva za začetek arheoloških izkopavanj na trasi, po kateri bo potekala južna obvoznica. Sestanek sta minister in župan sklenila z željo, da se obvoznica dokonča še v mandatu te vlade in župana Mestne občine Murska Sobota.

Spoštovane občanke in občani,

v prihodnjih dneh bo minilo leto dni, odkar ste me na volitvah izbrali za župana in mi zaupali vodenje občine.

Prvo leto županovanja je bilo izredno dinamično, saj sem bil tako rekoč sedem dni na teden v stiku z občankami in občani, s predstavniki društev, organizacij, ustanov, javnih zavodov, s predstavniki verskih skupnosti, gospodarstveniki in drugimi.

Zahvaljujem se vam za vsa povabila na srečanja, tekmovanja, občne zборе, obletnice, odprtja in praznovanja. Medse me vedno sprejmete s pozitivno energijo, kar mi vsakokrat znova daje dodaten zagon, da naredim za našo občino vse, kar je v moji moči.

Tudi sam sem vam takoj ob nastopu mandata odprl vrata svoje pisarne. Vsem, ki so se želeli obrniti name, sem bil z veseljem na voljo – če je le bilo mogoče vsak prvi torek v mesecu. V tem času sem sprejel 124 občank in občanov ter opravil več kot 350 pogovorov s posamezniki in predstavniki družbenega življenja v občini. Vsak je prišel s svojo zgodbo, težavo, pobudo, idejo. Vsem gotovo nismo mogli pomagati, vendar smo se za vsakega posebej skupaj s sodelavci občinske uprave potrudili in se bomo trudili še dalje.

Z novim letom smo uvedli petsto evrov denarne pomoči za rojstvo otroka, 30-minutno brezplačno parkiranje v modrih conah, v Kopališki ulici smo uredili 60 vrtičkov, ki jih lahko za minimalno najemnino zakupijo občanke in občani. Uvedli smo novo primestno avtobusno linijo do Bakovcev. Z različnimi prireditvami smo skušali oživiti Slovensko ulico. V pripravi je projekt »Trajnostna urbana strategija Mestne občine Murska Sobota«, kjer smo k uvodni razpravi o tem, v kakšnem mestu si želimo živeti, povabili vse občanke in občane. Strategija zajema tudi ureditev mestnega središča in v tem pogledu smo se pred dnevi s predstavniki NLB dogovorili o brezplačnem najemu in uporabi poslovnih prostorov na Slovenski ulici 41. Med uspehe štejemo tudi začetek zgradbe o centru za ponovno rabo, ki bo vzpostavljen v opustošeni zgradbi nekdanje Družbene prehrane. Intenzivno iščemo možnosti oživitve in vsebinske popolnitve zapuščenih in neurejenih objektov v središču mesta. Dialog v mestnem svetu poteka konstruktivno in demokratično, zlasti pa brez nepotrebnih prepirov, zato lahko sprejemamo tiste odločitve, ki so najboljše za občanke in občane.

Veliko naporov vlagamo v privabljanje investitorjev v občino ter v ohranjanje tistih srednjih in malih podjetij, ki v našem okolju že uspešno delujejo. Opravil sem veliko sestankov in kilometrov po domovini in tujini. Povezani z gospodarsko in obrtno zbornico lahko optimistično ugotovimo, da je v naši občini zraslo nekaj srednjih in malih podjetij, katerih učinek se kaže v zmanjšanju števila brezposelnih oseb v regiji in v povečanju izvoza pomurskega gospodarstva. V Mestni občini Murska Sobota smo dejavno vključeni v zagotavljanje pogojev in premagovanje birokratskih ovir za investicije domačih in tujih investitorjev.

V enem letu ni mogoče uresničiti vseh nalog, zapisanih v predvolilnem programu. Toda vsakodnevna srečanja z občani mi potrjujejo, da sem na pravi poti ter da bom z delom, kot sem si ga zastavil skupaj s sodelavci občinske uprave in mestnimi svetniki, prav gotovo uspel, da v mestno občino vrnem pozitivno energijo in poskrbim za njen razcvet v vseh pogledih.

Vaš župan,
dr. Aleksander Jevšek

O Hoferju, gospodarski coni v Černelavcih, željah občanov ...

Ksenija Glažar

Minuli torek so se mestni svetniki sestali na sedmi seji. Vodil jo je podžupan Zoran Hoblaj, na dnevnem redu pa je bilo šestnajst točk. Seja je potekala brez večjih razprav, svetniki pa so predlagane sklepe potrdili in sprejeli.

Zapisnike šeste redne, prve izredne in šeste dopisne seje je predstavila Martina Šooš Horvat iz mestne uprave. Na zadnji seji so mestni svetniki potrdili kandidate za sodnike porotnike Okrožnega sodišča v Murski Soboti, v septembru pa so na prvi izredni seji odločali o sodelovanju pri povečanju osnovnega kapitala družbe RRA Mura d.o.o., česar z glasovanjem niso podprli. Ob tej priložnosti so pojasnili svoja stališča do aktualnega stanja v tej družbi.

Širitev Hoferja na Kroški ulici in gospodarske cone v Černelavcih

Na začetku tokratne seje so se mestni svetniki v prvi obravnavi seznanili z odlokom o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za trgovino Hofer na Kroški ulici v Murski Soboti. Na tem območju želi investitor k osnovnemu trgovskemu objektu, za katerega že ima gradbeno dovoljenje, zgraditi še dodatne prostore, v katerih se bo izvajala trgovska dejavnost. V prvi obravnavi so se seznanili še z odlokom o občinskem podrobnem prostorskem načrtu za gospodarsko cono v Černelavcih, ki se nahaja južno od proizvodnega kompleksa v upravljanju podjetja Roto Group d.o.o. Podjetju primanjkuje novih površin za gradnjo objektov, ki bi dopolnjevali njihovo dejavnost. V nadaljevanju seje so se po skrajšanem postopku svetniki seznanili še s predlogom odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o lokacijskem načrtu za južno zbirno cesto Murska Sobota, kjer želi investitor (Elektro Maribor d.d.) zgraditi srednjenapetostni kablovod. Odloke je predstavila Angelca Dokl Mir, višja svetovalka za prostorsko in urbanistično načrtovanje mestne uprave. Mestni svetniki so vse tri odloke, ki so podlaga za pridobitev gradbenega dovoljenja, po glasovanju sprejeli.

Spremembe odlokov o načinu opravljanja lokalnih gospodarskih javnih služb

Analiza organiziranosti lokalnih gospodarskih javnih služb v Mestni občini Murska Sobota, ki jo je izdelal Inštitut za lokalno samoupravo in javna naročila iz Maribora januarja letos, je pokazala, da nekateri občinski odloki niso ustrezno usklajeni. Na tokratni seji so se murskosoboški mestni svetniki seznanili z več odloki o obveznem opravljanju lokalnih gospodarskih javnih služb v mestni občini in jih z manjšimi dopolnitvami potrdili.

Cilj novih odlokov, ki jih je predstavila Milena Vöröš, višja svetovalka za gospodarjenje s stavbnimi zemljišči in občinskimi taksami, je usklajitev področja izvajanja teh gospodarskih javnih služb z veljavnimi predpisi. Prvi se je nanašal na javno službo oskrbe s pitno vodo, ki jo v mestni občini izvaja podjetje Vodovod, drugi pa na izvajanje javne službe odvajanja komunalne in padavinske odpadne vode, kar v občini izvaja javno podjetje Komunala. V razpravi je bilo slišati vprašanja o tem, kako bo ponikovalnica vplivala na podtalnico, ter o problemih mešanih kanalizacijskih sistemov v Murski Soboti in Černelavcih. Tretji odlok se je nanašal na način opravljanja lokalne gospodarske javne službe urejanja in čiščenja javnih površin, četrti pa na način opravljanja rednega vzdrževanja občinskih javnih cest in drugih prometnih površin.

Ukinitve javnega zavoda Romski zaposlitveni center

V naslednji točki so se mestni svetniki po skrajšanem postopku strinjali s predlogom o prenehanju

delovanja javnega zavoda Romski zaposlitveni center, ki ga je predstavil Štefan Cigan, vodja oddelka za gospodarske in negospodarske dejavnosti mestne uprave. Center je bil ustanovljen leta 2007, da bi Romom nudil pomoč pri vstopu na trg dela. Javni zavod finančno ni nikoli posloval in ni imel prihodkov od poslovanja, poslovni račun zavoda pa je bil od oktobra 2012 zaprt. Nadalje so sprejeli še sklep o ukinitvi statusa javnega dobra lokalnega pomena občinske lokalne ceste, javne poti in kolesarske poti za nepozidano stavbno zemljišče, ki je namenjeno izgradnji južne obvozne ceste mesta Murska Sobota.

Kakšne so želje občanov?

Pred koncem seje so mestni svetniki podprli predlog, da se za pooblaščenega revizorja računovodskih izkazov družbe Vodovod Murska Sobota, javno podjetje, d.o.o. za leto 2015 imenuje revizijsko družbo Audit&Co d.o.o., ki je bila v postopku zbiranja ponudb najugodnejša.

Mestni svetniki so se seznanili še s pripravo Trajnostne urba-

ne strategije (TUS) za Mestno občino Murska Sobota. Mag. Mojca Breščak, direktorica Razvojnega centra Murska Sobota, je predstavila dosedanje in prihodnje dejavnosti, namen in vsebino strategije ter ukrepe za trajnostni urbani razvoj. Spomladi je bilo izvedenih šestnajst tematskih delavnic oziroma premišljevalnic na temo »Sobota, kot si jo želimo«, na katerih so udeleženci opozorili na številne težave in ponudili tudi mnoge rešitve. Delavnice so doživele velik odziv na spletu, v državi pa so jih celo označili za primer odlične prakse. Dokument bodo do 2. novembra poslali na ministrstvo za okolje in prostor, ocena pa bo znana konec meseca. Po ocenitvi in odobritvi bo treba pripraviti še izvedbeni načrt. Prednostne osi bodo boljše stanje okolja in biotske raznovrstnosti, trajnostna raba in proizvodnja energije ter pametna omrežja. Občani si med drugim želijo obnovo mestnega središča, več zelenih površin, obnovo infrastrukture, širitev optičnega omrežja, sanacijo letnega kopališča in ureditev pokritega plavalnega bazena, ure-

ditev Soboškega jezera itd. Občani si torej želijo prijazno urbano okolje.

Doc. dr. Mitja Slavinec, predsednik komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, je ob koncu seje predstavil kadrovske zamene v svetih javnih zavodov. V svet javnega zavoda Pomurski muzej Murska Sobota so bile imenovane Jožica Viher, Nada Kuhar in Zdenka Ščančar. Imenovan je bil tudi sedemčlanski svet za varstvo uporabnikov javnih dobrin. V svet za varstvo pravic najemnikov stanovanj je bila namesto Marjane Časar imenovana Anica Tivadar. V svet javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda OŠ I Murska Sobota so namesto Ludvika Zelka imenovali Darka Petrijana. V svet Zavoda za kulturo, turizem in šport Murska Sobota je bil namesto Ludvika Zelka imenovan Štefan Kozic. V svet Ljudske univerze Murska Sobota, zavoda za permanentno izobraževanje, pa je bil namesto Mojce Küpljen imenovan Mario Čep.

Pobude in vprašanja svetnikov s seje bodo objavljena v naslednji številki Soboških novin.

Židan stavi na potencial kmetijstva

Geza Grabar

Ob nedavnem obisku vlade v Pomurju je edini pomurski minister v aktualni vladi Sobočan mag. Dejan Židan del dneva preživel na področju murskosoboške občine.

Ministra je na obisku spremljala šefdržavna sekretarka na njegovem ministrstvu mag. Tanja Strniša. Ocenila sta, da veliko uspešnih projektov na področju kmetijstva in proizvodnje hrane v zadnjih letih navdihuje z optimizmom. Zato bo tudi zaradi neizkoriščenih 9,6 milijona evrov sredstev pomurski zakon podaljšán za dve leti. Gosta sta se med drugim ustavila tudi na Kmetijsko gozdarski zbornici (KGZ) Murska Sobota, pri mesarstvu Kodila v Markišavcih in na Biotehniški šoli Rakičan.

Največ pozornosti varovanju biosfere ob Muri

Na murskosoboškem KGZ so ob ustanovitvi državnega centra za poljedelstvo, kar naj bi se zgodilo do leta 2017, največ pozornosti

sti namenili načrtovanemu projektu naravovarstvenikov o varovanju biosfere ob Muri, ki bi jo vključili v mednarodno biosfero Mura-Drava-Donava. Ker ob Muri leži več deset tisoč kakovostnih njivskih površin in ker je teh v državi od vseh zemljišč le štiri odstotke, jih nika-

kor ne bo mogoče prepustiti drugim projektom, je zagotovila Strniševa.

Ob obisku na Biotehniški šoli Rakičan, ki ji minister pravi kmetijska šola in jo je obiskal skupaj z ministrico za šolstvo, je dejal, da je šola z več kot 70-letno tradici-

jo pomemben del kmetijske infrastrukture v izrazito kmetijski pokrajini. Poudaril je, da Pomurje kot pokrajina, ki je dokazljivo najbolj kmetijska, srednjo kmetijsko šolo potrebuje tudi zato, ker so njeni dijaki zelo primerni mladi gospodarji kmetij, saj izpolnjujejo pogo-

za uspešno kandidiranje na razpisu PRP 2014–2020 za mladega prevzemnika. Samo iz Pomurja naj bi bilo v aktualnem razpisu 50 mladih prevzemnikov, torej 50 ljudi z ustrezno izobrazbo. Vodstvu šole sta ministra svetovala, naj bo bolj ambiciozna in bolj dejavna pri sodelovanju s porabskimi Slovenci, ki bi jih lahko privabili, da bi obiskovali to srednjo šolo. Na tej poti bo šoli pomagalo tudi kmetijsko ministrstvo.

Kodila opozoril na plačilno nedisciplino

V podjetju Kodila, kjer so pri razvoju že pred več kot dvajsetimi leti stavili na proizvodnjo suhih mesnin po tradicionalni, prekmurski recepturi, najbolj prekmurske šunke, se je ob gostiteljstvu Janka in Helene Kodila ter direktorja ekosocialne kmetije Korenika iz Šalovcev Gorana Miloševića mudila razširjena vladna ekipa s kmetijskim ministrom Židanom, predsednikom vlade dr. Mirom Cerarjem in gospodarskim ministrom Zdravkom Počivalškom. Gostitelji so jim predstavili razvojne načrte in jih opozorili na težave, s katerimi se soočajo. Ob zakonodaji, ki je v številnih segmentih strožja od primerljive evropske, so izpostavili tudi plačilno nedisciplino.

Konec Regionalne razvojne agencije Mura

Ksenija Glažar

Polletna bilanca je izkazala 820 tisoč evrov izgube. Sanacijski program naj bi med drugim predvideval dokapitalizacijo v višini najmanj 704 tisoč evrov. Tu pa se je zapletlo.

Franc Gönc, donedavni direktor Regionalne razvojne agencije (RRA) Mura, je družbenikom agencije predlagal izredno dokapitalizacijo v višini 704 tisoč evrov. Svetniki Mestne občine Murska Sobota so o sodelovanju mestne občine pri povečanju osnovnega kapitala v RRA Mura odločali na prvi izredni seji v drugi polovici septembra. Že pred sejo je Slovenski regionalni razvojni sklad napovedal, da zaradi zakonskih omejitev pri dokapitalizaciji agencije ne more sodelovati. Tudi murskosoboški mestni svetniki je nato niso podprli (17 svetnikov je glasovalo proti dokapitalizaciji, le eden je bil za).

Gönc predstavil sanacijski program

Gönc je murskosoboške svetnike in tudi člane sveta pomurske razvojne regije, ki se je z istim razlogom sešel tri dni pozneje, spomnil na nekatere uspešne projekte ter predstavil sanacijski program, ki predvideva racionalizacijo in pozitivno poslovanje agencije v treh letih. Delno gre po besedah Gönc razloge iskati v sistemskih napakah pri delu, slabi komunika-

ciji med oddelki, slabem nadzoru projektov in vakuumu med dvema finančnima perspektivama.

Številni očitki in pomisleki

Pomurski župani in njihovi pooblaščenca so bili na seji sveta pomurske razvojne regije 21. septembra glede dokapitalizacije razdvojeni. Med očitki je bilo tako na seji murskosoboškega mestnega sveta kot tudi na seji sveta regije slišati, da ni znan točen znesek. Motilo jih je še preveliko število zaposlenih v razvojni agenciji,

tudi previsoke plače, spraševali so se, ali niso zaposleni projektov pisali le za to, da bi ohranili delovna mesta. Slišati je bilo tudi razočaranje, da v agenciji niso ukrepali že prej, in mnenje, da bi moralisti, ki je vodil finance, za težave vedeti, številni pa so o težavah izvedeli šele iz medijev. Izrazili so zaskrbljenost ob morebitnem stečaju največje regijske razvojne institucije, ki jo, kot so se strinjali, vseeno potrebujemo. Spraševali so se tudi, kaj bo z usodo izvajanja pomurskega zakona ter drugih razvojnih projektov in shem v Pomurju.

Sledila odstop Gönc in razrešitev Krapca z mesta prokurista

Ob koncu seje sveta pomurske razvojne regije je direktor RRA Mura Franc Gönc s funkcije direktorja odstopil in napovedal odhod iz agencije.

S funkcije prokurista družbe je bil razrešen še nekdanji direktor Danilo Krapec. Novi prokurist je postal mag. Benjamin Vrankar iz Slovenskega regionalnega razvojnega sklada in tudi član nadzornege sveta RRA Mura.

O dokončni usodi odločali na skupščini družbenikov

28. septembra je sledila še skupščina družbenikov razvojne agencije, na kateri družbeniki sklepa o dokapitalizaciji podjetja prav tako niso podprli, kar je pomenilo stečaj družbe. Ker sta največja lastnika (Slovenski regionalni razvojni sklad in Mestna občina Murska Sobota) že napovedala, da pri dokapitalizaciji ne bosta sodelovala, je bila taka odločitev pričakovana. Dokapitalizaciji je nasprotovalo še deset družbenikov (pet občin, Zavarovalnica Triglav in drugi). Devet občin, ki imajo v agenciji manjše deleže, je dokapitalizacijo podprlo. Izid glasovanja: od 1055 prisotnih glasov družbenikov jih je bilo 923 proti, 66 za predlog dokapitalizacije, 66 pa neopredeljenih. Prokurist Vrankar je moral v treh dneh vložiti predlog za stečaj. Po besedah direktorja Slovenskega regionalnega razvojnega sklada Velislava Žviplja je stečaj prava pot, 700 tisoč evrov pa naj bi zadostovalo za deset let delovanja nove razvojne agencije.

Na pobudo murskosoboške občine že nastaja nova razvojna agencija

Na seji sveta regije so pomurski župani izrazili interes po skupnem organu. So pa tudi že razmišljali, da bi bilo morda bolje imeti agencijo s statusom javnega zavoda in ne gospodarske družbe. Ta bi morala po besedah Jevška »delati na zdravih temeljih, s potrebnim številom ljudi in z realnimi stroški«. Strinjali so se še o tem, da je pomembno, da k novi agenciji povabijo tudi gospodarstvo.

Komunala odslej z električnim vozilom

Jasmina Muhič

V podjetju Komunala so skupaj z Mestno občino Murska Sobota zaželeli dobrodošlico novemu električnemu avtomobilu, ki ga bo v podjetju uporabljala enota energetike.

»Namesto klasičnega vozila smo se odločili za okolju bolj prijazno vozilo, ki bo hkrati zanimiva pope-

stritev mestnih ulic,« je prepričan direktor Tadej Ružič.

Sveža usmeritev podjetja

Električno vozilo za eno osebo lahko z enim polnjenjem prevozi sto kilometrov, njegova najvišja hitrost pa je 80 km/h. Avtomobil je s subvencijo stal dobrih 5000 evrov, pri čemer so na račun nove investicije prihranili okoli 10.000 evrov. Na mesec porabi med dvema in tremi evri elektrike. »To je nova usmeritev družbe. Želimo, da ljudje našo dejavnost začutijo in jo sprejmejo kot nujno za dobro vsakodnevno delovanje mesta,« je še dodal Ružič.

Z novim vodstvom tudi zunanja podoba mesta boljša

»To je ena od novosti v zunanji podobi komunalnega podjetja. Od kar imajo novo vodstvo, je tudi zunanja podoba mesta bistveno boljša,« je k čestitkam direktorju in podjetju dodal župan Mestne občine Murska Sobota dr. Aleksander Jevšek. Župan sicer podrobno spremlja še notranjo podobo podjetja, torej finančne učinke, zato je že slišati optimistične napovedi, da se bo dobro poslovanje v prihodnje prav gotovo poznalo tudi na položnicah občanov in občank.

Teden mobilnosti v Murski Soboti

Evropskima tednu mobilnosti in dnevu brez avtomobila se je pridružila tudi Mestna občina Murska Sobota, in sicer z dejavnostmi med 16. in 22. septembrom. V tednu dni se je v središču mesta odvilo več dejavnosti, s katerimi so v ospredje postavili letošnji slogan »Izbiraj. Spreminjaj. Združuj.«, ki nas želi spodbuditi k razmisleku o večmodalnosti, torej o vseh možnostih prevoza, ki so nam na voljo. Tako je bila ves teden od pete do dvanajste ure zaprta Slovenska ulica, in sicer od Ulice Staneta Rozmana do Zvezne ulice, na njej pa so se vsak dan zvrstile številne dejavnosti. Tako je bil prvi dan namenjen najmlajšim iz vrtcev in osnovnih šol, drugi dan srednješolcem, tretji je bil namenjen gibalno oviranim in starejšim občanom, soboto so izkoristili za promocijo vrtničarstva, nedeljo za kolesarje, v ponedeljek pa je bil poudarek na mestnem avtobusu in mestnem kolesu. Teden mobilnosti se je zaključil 22. septembra, ko so za večji del dneva zaprli Slovensko ulico od Ulice Staneta Rozmana do Ulice arhitekta Novaka. Na njej so se s kolesi zbrali šestošolci iz vseh občinskih osnovnih šol in se odpravili na kolesarsko vožnjo proti gradu v Rakičanu. V popoldanskem času so predstavili gorsko kolesarjenje, poskrbljeno je bilo za brezplačno popravilo koles in kolesarske opreme, predstavili pa so se tudi športni klubi in različna društva. / Jasmina Muhič

Nov bencinski servis v Murski Soboti

Družba Petrol je tudi uradno odprla nov bencinski servis na Plesah ob Panonski ulici v Murski Soboti. Ob tej priložnosti sta v imenu podjetja zbrane nagovorila Matjaž Šifkovič, direktor za upravljanje in razvoj prodajnega mesta, ter Stanko Rak, direktor Petrola Maloprodaje za vzhodno Slovenijo. V imenu Mestne občine Murska Sobota je predstavnike podjetja in zbrane goste pozdravil župan dr. Aleksander Jevšek, ki je izrazil zadovoljstvo nad novo pridobitvijo v mestu in vodstvu zaželel poslovnih uspehov tudi v prihodnje. Predsednik uprave Petrola Tomaž Berložnik je ob tej priložnosti podelil ček prijaznosti – na pobudo župana Jevška je donacijo v višini 1000 evrov prejel murskosoboški Krizni center za mlade. Ček prijaznosti je prevzel njegov predstavnik Borut Horvat.

Praznovali so 65 let delovanja

Murskosoboško združenje šoferjev in avtomehanikov je ena najstarejših tovrstnih organizacij v državi. Okrog 110 članov prihaja tudi z območja celotne Upravne enote Murska Sobota. Dolgoletni predsednik Franc Čarni je pojasnil, da je bilo letošnje poletno srečanje, s katerim so počastili dan šoferjev, v športnem parku v Nemčavcih posebej svečano, saj so ob tem hkrati zaznamovali tudi svoj jubilej. Med številnimi dejavnostmi združenja so vse naravnane k preventivnemu delovanju vseh udeležencev v cestnem prometu. Tako njihovi člani sodelujejo v občinskih odborih za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, za osnovnošolce so prireditelji tekmovanj »Kaj veš o prometu«, v izobraževanje so kot udeleženci v prometu vključeni tudi njihovi člani. Najpomembnejša prireditev združenja je edinstveni avto-moto rally oziroma »Vse za varnost v cestnem prometu«, ki ga pripravijo konec septembra ali prve dni oktobra. / Geza Grabar

Slovenski radioamaterji v Nemčavcih

Radio-TV klub Murska Sobota je bil v športnem parku v Nemčavcih že 23. po vrsti organizator tradicionalnega letnega družabnega srečanja Hamfest, ki se ga je udeležilo več kot sto radioamaterjev iz Slovenije in sosednjih držav. Med dobitniki priznanj so bili tudi letos najuspešnejši Pomurci, saj so člani Radio-TV kluba Murska Sobota in Radio kluba Radenska iz Radencev skupaj osvojili kar 70 odstotkov vseh prvih mest v konkurenci enega operaterja pri veliki moči in v ekipni razvrstitvi (več operaterjev). Med murskosoboškimi radioamaterji in sploh vsemi slovenskimi je bil letos ponovno daleč najuspešnejši Jože Herman (S51ZO), saj je v kategoriji enega operaterja pri veliki moči osvojil kar 33 prvih mest. Uspešna sta bila tudi njegova klubska prijatelja – Ljubo Pintar je bil v enaki skupini šestkrat prvi, Franček Slavic pa je bil v konkurenci več operaterjev prvi petkrat. / Geza Grabar

PLES NOČ ČAROVNIC V DVORCU RAKIČAN
30. OKTOBER 2015
www.noccarovnic.si

**MODRIJANI
NEDA UKRADEN**
ZLATA ŽILA • PLAMEN • ROCK PARTYZANI

AFTER PARTY DO 07.00 S SKUPINO TROPIK

V VSAKEM VREMENU • OGNJENI SHOW • SREDNJEVEŠKA VAS IN TRŽNICA • CELODNEVNA ANIMACIJA ZA OTROKE • ČAROVNIŠKI POLET Z DVORCA - ZIP-LINE • VITEŠKE IGRE, LOKOSTRELSTVO • PLESNI PROGRAM PLESNE ŠOLE ZEKO • PREKMURSKA KULINARIKA • "ČAROVNIJE" PETRA PODLUNŠKA, AKROBATSKI NASTOP Z LETALOM OB 16.00 URI • TRŽNICA LOKALNE HRANE IN IZDELKOV • 20 UR ZABAVE ZA VSE GENERACIJE S PRIČETKOM OB 11.00 URI

BREZPLAČEN PREVOZ S TURISTIČNIM VLAKCEM, KI BO PELJAL S TRGA KULTURE IN IZPRED HOTELA DIANA DO DVORCA RAKIČAN OD 11.00 DO 21.00. PRODAJNA MESTA VSTOPNIC V PREDPRODAJI: KAVARNA DVOREC RAKIČAN, RAKIČAN • RECEPCIJA HOTELA AJDA, MORAVSKE TOPLICE • RECEPCIJA TERME BANOVI • RECEPCIJA HOTELA RADIN, ZDRAVILIŠČE RADENCI • RECEPCIJA HOTELA LIPA, TERME LENDAVALA • OKREPČEVALNICA MITRA, LJUTOMER • BAR PIVNICA KUZMA, CANKOVA • KAVARNA ŠTRUČKA, ROGAŠOVCI • CAFFE CUBO, MURSKA SOBOTA • HOTEL DIANA, MURSKA SOBOTA • HOTEL ŠTRK, POLANA

DVOREC RAKIČAN
PLES NOČ ČAROVNIC

Zanesljivo z vami že 20 let
POŠTA SLOVENIJE **120**

TERME 3000 - MORAVSKE TOPLICE
SAVA HOTELS & RESORTS

Zdaj so zlati, bodo nekoč pomagali razvoj zagnati?

Ksenija Glažar

Foto: Arhiv MO Murska Sobota

Med zlate so se iz naše občine letos zapisali štirje maturanti, dva iz poklicne in dva iz splošne mature. Župan dr. Aleksander Jevšek jim je ob slavnostnem sprejemu zaželel vse dobro na nadaljnji življenjski poti ter izrazil upanje, da se po končanem študiju vrnejo v domačo regijo in s svojim znanjem prispevajo k njenemu razvoju.

Dolores Novak

Je zlata maturantka Srednje zdravstvene šole Murska Sobota. Prihaja iz Murske Sobote in bo študij nadaljevala na zdravstveni fakulteti v Ljubljani. Za fizioterapijo jo je, kot pravi, navdušila mama, ki opravlja ta poklic. Svoje delo želi dobro opravljati in ljudem pomagati s koristnimi nasveti. V prostem času rada igra klavir, se odpravi na sprehod v naravo in prebere kako dobro knjigo. Na vprašanje, kako priti do takega uspeha, odgovarja, da s pridnim učenjem in vztrajnostjo vse do takrat, dokler ne dosežeš cilja.

Maja Vöröš

Je zlata maturantka Škofijske gimnazije Antona Martina Slom-

Maja Vöröš, Urška Kodila, dr. Aleksander Jevšek, Dolores Novak, Jan Žuntar

ška. Prihaja iz Rakičana in bo izobraževanje prav tako nadaljevala v Ljubljani, in sicer na medicinski fakulteti. Najprej želi uspešno končati študij. Čeprav se zaveda dolge in težke poti, že razmišlja o specializaciji iz nevrokirurgije. Čeprav jo mikajo priložnosti v tujini, upa, da jo bo pot ponesla nazaj v domači kraj. Njen prosti čas je zapolnjen s številnimi dejavnostmi. V šoli in dijaškem domu je bila članica ženske nogometne ekipe, za sprosti-

tev rada zaigra na klavir in se izpopolnjuje v risanju. Sodelovala je pri različnih projektih, imenovana je bila za naj turtorko leta na šoli, veliko dijakom je nudila učno pomoč in se udeležila medgeneracijskega tabora. Njen recept za uspeh se glasi, da naj se dijaki zlasti dobro naspijo in najejo, da bodo dovolj sposobni pokazati svoje znanje. Izpostavi še sprotne učenje in nasvet, da naj ne odlašajo do zadnjih dni, ne smejo pa pozabiti niti na spro-

stitev. »Le sproščeno, saj matura ni nič posebno groznega. To je bil moj recept za doseženih 33 točk; ob malo več spanca, hrane, sprostitve in učenja vam jih zagotavljam 34,« pravi Maja.

Jan Žuntar

Prihaja iz Murske Sobote in je zlata maturant murskosoboške gimnazije. Vpisal se je na kemijsko inženirstvo na fakulteti za kemi-

jo in kemijsko tehnologijo v Ljubljani. Ker je študij precej interdisciplinaren, nudi veliko možnosti za specializacijo, zato namerava načrt o poklicni poti izoblikovati med študijem. V prostem času rad igra klavir, glasbeno šolo obiskuje že enajst let, rad igra tudi košarko in posluša glasbo. »Za uspešno maturo sta potrebni zbranost in umirjenost, pri čemer pomagata sprotne delo in reševanje maturitetnih nalog iz preteklih let, da se navadiš na potek in zmanjšaš raven stresa,« dijakom svetuje Jan.

Urška Kodila

Še ena zlata maturantka Srednje zdravstvene šole Murska Sobota. Prihaja iz Kroga in je izbrala študij delovne terapije na ljubljanski zdravstveni fakulteti. Poklic delovne terapevte želi opravljati s srcem in ob tem uživati. V prostem času se rada druži s prijatelji, uživa ob poslušanju glasbe, nekaj časa je obiskovala tudi glasbeno šolo. Prihodnjim maturantom svetuje, da naj sodelujejo pri pouku ter hranijo stare in nove zapiske, ki bodo ob maturi prišli še kako prav. »Ne smejo pozabiti na delovne navade, ki jih je treba pridobiti skozi vsa leta šolanja, tudi dobra mera strpnosti in vztrajnosti ni odveč. Matura ni kontrolna naloga, za katero se lahko snov naučiš večer pred testom, saj zahteva zbrano in skrbno učenje tudi več tednov ter zaupanje vase in v svoje sposobnosti,« še dodaja Urška.

Klub prekmurskih študentov z novo predsednico

Ksenija Glažar

Na zadnji redni letni skupščini je Klub prekmurskih študentov dobil novo vodstvo.

Vodenje kluba je za dve leti prevzela Barbara Sečko, upravni odbor pa sestavljajo Andrej Hanžekovič, Vida Lang, Hana Hochstätter, Kaja Jablanovec in Ines Cifer.

Delovanje kluba bo, kot si je zastavilo novo vodstvo, v znamenju socialnih, kulturnih, izobraževalnih in mednarodnih projektov.

Novi prostori v rakičanskem dvorcu

Klub prekmurskih študentov se je tudi preselil v nove prostore. Odslej se nahajajo v rakičanskem dvorcu, tik ob glavnem vhodu. Kot podružnico bodo ohranili Mladinski servis, kjer bo še vedno mogoče urejati vse v zvezi z njihovimi projekti. Na dolgi rok se želijo vrniti v središče Murske Sobotice, čeprav jim tudi nova lokacija nudi veliko možnosti za razvijanje in izvajanje projektov, druženje študentov ter možnost gostovanja mladih iz tujine v okviru mednarodnih projektov.

Nova predsednica Barbara Sečko je predstavila še prihajajoče do-

godke. Pravi, da so že začeli s Kariernim klubom za dijake, ki je del podprojekta Karisfera, s katerim spodbujajo mlade k dejavnemu načrtovanju kariere in iskanju zaposlitve že med študijem ter k neformalnemu izobraževanju. Jeseni bodo organizirali delavnice (denimo retorike, javnega nastopanja). Ob sobotah se bodo srečevali z dijaki, prirejali okrogle mize, povabili medse uspešne podjetnike, organizirali ogled podjetij in še marsikaj. Jeseni v okviru kulturnih dejavnosti načrtujejo potpisna predavanja ter za prvi december napovedujejo tradicionalno Prekmursko gibaničo v Mariboru.

Sedmi sejem nevladnih organizacij

Na murskosoboškem Trgu kulture so se širšemu krogu predstavile v sredini septembra. Lokalna razvojna fundacija za Pomurje je namreč v okviru Regionalnega stičišča nevladnih organizacij Pomurja organizirala že sedmi sejem tukajšnjih nevladnih organizacij, katerega častni pokrovitelj je bil župan Murske Sobotice dr. Aleksander Jevšek. Na sejmu so sodelovali društva, zavodi in ustanove, ki so predstavili svoje dejavnosti, projekte in izdelke ter priložnost izkoristili tudi za promocijo, izmenjavo idej, sklepanje projektnih partnerstev in povezovanje. Na sejmu je župan Jevšek pohvalil njihovo delovanje v dobro človeka in se dotaknil aktualne tematike z begunci. Poudaril je, da bodo tudi nevladne organizacije pri reševanju tega perečega problema v veliko pomoč. / Jasmina Muhič

Prvi osnovni šoli zlato priznanje za šport

Zavod za šport Planica je ob začetku šolskega leta podelil nagrade in priznanja najuspešnejšim vrtcem in šolam na področju interesnih programov športa otrok in mladine. Prejemnica zlatega priznanja in naziva najbolj športna osnovna šola v Sloveniji je letos tudi Osnovna šola I Murska Sobota, ki je bila s podobnim nazivom v preteklosti nagrajena že petkrat, na kar so v šoli zelo ponosni. Osnovna šola III Murska Sobota je prejela bronasto priznanje. Posebno zahvalo za dolgoletno delo na področju športa otrok in mladine je prejel tudi Ludvik Zelko, ki je dolga leta vodil šolski šport ter interesne programe športa otrok in mladine. / Ksenija Glažar

Prijetno srečanje starejših

Geza Grabar

Konec novembra bo minilo pet let, odkar je s 66 posteljami začel delovati Center starejših Murska Sobota, sicer enota Doma starejših Rakičan.

Center se je zaradi lokacije v širšem mestnem središču izjemno lepo vključil v utrip mesta in je do-

bro vpet v okolje, tudi po zaslugi dnevnega centra za dnevno varstvo starejših, v katerem je na voljo petnajst mest, in službe pomoči na domu, ki jo izvajajo v okviru Centra za socialno delo.

Tradicionalno jesensko srečanje s piknikom stanovalcev, svojcev, prijateljev in gostov je minilo v znamenju pristrčnih nastopov stanovalcev, in sicer njihovega pevskega zbora Škrjančki in Žogabenda v okviru skupinske vadbe. Pristrčen program pred zabavnim nastopom instrumentalne skupine Zvonček

iz Društva upokojencev Moravske Toplice so z glasbenim nastopom prispevali Miran Čarni in Monika Novak ter gimnazijka Anja Kutoš, z recitali in razmišljanji članice Društva upokojencev Murska Sobota, s plesom na vozičku pa Jožica in Benjamin iz Društva paraplegikov Prekmurja in Prlekije. Številne zbrane so nagovorili direktor Zoran Hobljaj, namestnica direktorja za področje zdravstvene oskrbe Nada Harcan in v imenu Mestne občine Murska Sobota Štefan Cigan.

Na OŠ III Murska Sobota so se gibali

Pridružili so se namreč vseslovenski akciji Simbioza giba, ki je s športnimi dejavnostmi povezovala različne generacije. V tednu med 21. in 27. septembrom so povabili starše, stare starše in druge, da se pridružijo otrokom in se z njimi preizkusijo v različnih športnih dejavnostih. Skupaj z učenci šole so se lahko v dopoldanskih urah razmigali, v popoldanskih pa so se podali na pohod ali preizkusili v namiznem tenisu in badmintonu. S projektom so želeli opozoriti na pomen gibanja v življenju ter s sporočilom medgeneracijsko razširiti zdrav način življenja in s tem prispevati h kakovostnejšemu (tretjemu) življenjskemu obdobju. / Ksenija Glažar

Vsi smo sadeži družbe

Senta Domjan

Tako so ob praznovanju šestega rojstnega dne Hiše Sadeži družbe zaključili okroglo mizo o prostovoljstvu v družbi.

Hiša Sadeži družbe, ki domuje v Murski Soboti, je prvi primer medgeneracijskega sodelovanja v pomurski regiji, kjer uspešno delujejo že šest let. Na okrogli mizi o prostovoljstvu so sodelovali Tatjana Fras iz Osnovne šole I, Nataša Meolic, direktorica Centra za socialno delo Murska Sobota, An-

gela Novak iz društva upokojencev, Rofina Bernjak iz Mestne občine Murska Sobota, Tjaša Arko iz Slovenske filantropije in Darko Krajnc, vodja Hiše Sadeži družbe.

Prostovoljstvo temelji na svobodni odločitvi, družbeni koristi in odgovornosti. Predstavnica mestne občine Rofina Bernjak je povedala, da so kot glavni financer in ustanovitelj Hiše Sadeži družbe močno vpleteni v prostovoljstvo, ki ga zadnja tri leta obeležujejo z nazivom naj prostovoljec/-ka. Društvo upokojencev je uvedlo novost, ki jo je predstavila Angela Novak. Ta novost je prostovoljstvo v bolnišnici, v okviru katerega upokojenci spremljajo bolnike, ki so prvič v bolni-

šnici in se tam še ne znajdejo najbolje. Na Centru za socialno delo pa imajo trenutno le tri prostovoljce, ki delajo v okviru delovnega centra Kekec, dodaja Nataša Meolic.

Hiša Sadeži družbe ima sicer vsako leto več obiska. »Imamo več prostovoljcev, več opravljenih ur in ljudje se dejavno vključujejo,« pove Darko Krajnc, ki vodi hišo. Letošnje leto so sodelovali pri različnih akcijah. »Prostovoljci so jedro našega delovanja,« še doda. Tjaša Arko pa o prihodnosti prostovoljstva med mladimi pove, da je denimo njo izkušnja prostovoljstva že v srednji šoli pripeljala do službe, zato je prostovoljstvo lahko za mlade odlično izhodišče.

Prikrajšani za toplino v medsebojnih odnosih

Jasmina Muhič

V okviru svetovnega dneva brezdomstva so pri Zavetišču za brezdomne osebe Murska Sobota priredili okroglo mizo, na kateri so opozorili, da je pot do brezdomstva lahko zelo kratka.

Kot govorci so spregovorili Karmen Šeruga (direktorica CSD Gornja Radgona), Branko Petovan (direktor CSD Ljutomer) in predstavniki Varne hiše Ljutomer. Zavetišče za brezdomne osebe ima na Tomšičevi ulici v Murski Soboti na voljo petnajst postelj, v Lemerju pa bivalno enoto, v kateri trenutno biva sedem uporabnikov. Kot je na okrogli mizi dejala vodja zavetišča Polonca Felicijan, sprejmejo vsakega, ki njihovo pomoč potrebuje. »Pri tem se moramo zavedati, da so brezdomci ljudje, ki so ostali brez strehe nad glavo zaradi najrazličnejših okoliščin. So osebe s težavami v duševnem zdravju ali z osebnostnimi motnjami, žrtve nasilja v družini ali bližnji okolici, vse po-

gostejša sta tudi pojava življenjskih in stanovanjskih stisk, kar pomeni, da brezdomci niso le moški ali ženske, temveč tudi matere z otroki in celo družine,« je pojasnila Felicijanova in poudarila, da je pot do brezdomstva veliko krajša, kot si včasih mislimo.

Osnovna namena izvajanja programa sta psihosocialna oskrba ter urejanje, vodenje in svetovanje uporabnikom zavetišča na dveh ravneh, in sicer je zanje poskrbljeno z nastanitvijo, toplim obrokom in možnostjo vzdrževanja

osebne higiene, pomagajo pa jim tudi pri urejanju osebnih stisk in težav ter vrnitvi nazaj na trg dela in dejavnem preživljanju prostega časa, pomembni pa so tudi družnje, reintegracija in pridobivanje funkcionalnih znanj na tečajih in delavnicah. »Brezdomci so ljudje z žalostnimi zgodbami, pogosto prikrajšani za toplino v medsebojnih odnosih, a vendar ljudje z bogatimi izkušnjami, spretnostmi in znanjem. Zato jim dovolimo, da te delijo z nami,« je zaključila vodja zavetišča.

Občutenje Čakovca z okolico

Kakšna je lahko okolica Martina na Muri, potem starega mesta Čakovec, Razkrižja in Šprinca, če jo poslušamo, vonjamo in se je dotikamo tako, kot lahko življenjsko okolje občutijo slepe in slabovidne osebe? Dobrih štirideset oseb z okvaro vida je z družinskimi člani in spremljevalci pod okriljem Medobčinskega društva slepih in slabovidnih Murska Sobota začutilo prijetno domačnost pokrajine ob kraju Sveti Martin. Še posebno prijazno so jih v Čakovcu sprejeli predstavniki Udruge slijepih Međimurske županije. Spoznali so kulturne in sakralne znamenitosti starega mesta ter z belimi palicami sledili taktilnim taktinim oznakam v zaprtem središču kraja. Med drugim so si ogledali še socialno podjetje Humana nova, romarsko cerkev sv. Janeza Nepomuka, na Razkrižju so se ustavili ob Ivanovem izviru, na hribčku Šprinc pa so si privoščili kosilo ter se zadovoljni vrnili domov.

Blagoslovili so traktorje

Na Slomškovo nedeljo je bilo v bakovski župniji slovesno, saj je ta dan župnik dr. Franc Zorec blagoslovil traktorje in traktoriste. Blagoslov, ki je potekal pred osnovno šolo, je sledil praznični maši v čast blaženemu Antonu Martinu Slomšku. K blagoslovu so lastniki pripeljali sedem traktorjev, župnik pa je poudaril pomen skrbnega dela kmetov pri obdelovanju zemlje in pridelovanju hrane. Čeprav delo in pridelki velikokrat niso dobro ovrednoteni, je župnik izpostavil vztrajnost kmetovalcev ter njihovo navezanost na zemljo in kmetijske stroje. Blagoslovu traktorjev je tudi letos sledilo družabno srečanje. / Geza Grabar

Jesenski izlet Društva upokojencev Murska Sobota

Da bi še bolje spoznali domačo pokrajino ter njene naravne in kulturne zanimivosti, smo se člani društva upokojencev odpravili do Renkovcev, Dobrovnika in Lendave. Najprej smo si ogledali podjetje Paradajz v Renkovcih, kjer smo se seznanili, kako vzgajajo paradiznik Lušt. Nato nas je pot vodila v Dobrovnik v tropski vrt, ki je bil prava paša za oči. Predali smo se čudoviti razlagi in opazovanju ter spoznavanju tropskih rastlin. Navdušeni nad lepoto vrta smo se podali proti zadnji postaji Lendavi. Kapelica Svete trojice je zgodovinski spomenik tega kraja. Med skrbno urejenimi vinogradi smo se povzpeli na vrh k razglednemu stolpu. Zadnji postanek je bila prijetna restavracija Trije izviri, kjer so nas bogato postregli. Vračali smo se polni vtisov, sreče in prijaznih besed. / Helena Frumen in Angela Novak

Pomurski vodovod in Komunala

Boris Petric

Voda je naravna dobrina in pogoj za življenje na Zemlji. V naravi nenehno kroži. Na našem planetu je sladke vode le nekaj odstotkov, dostopne pa še precej manj.

V zadnjih sto letih se je poraba povečala za šestkrat. Opazno je tudi naraščanje emisij nevarnih snovi v vodah, ki vplivajo na njeno kakovost. Podobno kot večina evropskih držav tudi Slovenija uvaža celovito upravljanje vodnih virov. Prednostne naloge so odpravljanje škodljivih vplivov na vode, zagotavljanje primerne kakovosti za človeka in naravne ekosisteme ter ohranjanje biotske raznovrstnosti. V Pomurju je oskrba s pitno vodo marsikje nezadostna. Prebivalci se mnogokrat soočajo s težavami zaradi onesnažene podtalnice in nezadostnih količin, pojava, ki je najbolj izrazit v poletnih mesecih. Zato so pomurske občine pristopile k celovitemu projektu oskrbe s pitno vodo, ki je razdeljen v tri sisteme: A, B in C. Osnovni namen projekta je zagotoviti varno in trajno oskrbo prebivalcev Pomurja s kakovostno pitno vodo.

Novo omrežje, večja privlačnost regije

Sistem B povezuje dvanajst pomurskih občin z levega brega Mure, to so občine Beltinci, Cankova, Grad, Gornji Petrovci, Hodoš, Kuzma, Moravske Toplice, Murska Sobota, Puconci, Rogašovci, Šalovci in Tišina. Z izgradnjo vodovodnega sistema, ki se je začela leta 2013 in bo končana do konca tega leta, bo vzpostavljen enovit sistem oskrbe s pitno vodo, ki bo 53.055 od skupno 57.659 prebivalcev za-

gotovil nemoteno in zanesljivo oskrbo s kakovostno pitno vodo. Vzpostavljeno bo kakovostno vodovodno omrežje, ki bo s centralizacijo upravljanja omogočalo lažji nadzor vodnih virov in boljšo kakovost pitne vode. Zaradi učinkov novega omrežja se pričakuje povečanje privlačnosti regije za poselitev in razvoj gospodarstva, zlasti turističnih zmogljivosti. Nemotena oskrba s kakovostno pitno vodo je temeljna človekova potreba, ki omogoča dolgoročni razvoj področja. Z zasaditvijo prve lopate 11. septembra 2013 v Murskih Črnih se je gradnja sistema B pomurskega vodovoda, v skupni vrednosti 49,5 milijona evrov, simbolično tudi začela. Projekt obsega izgradnjo transportnih, primarnih in sekundarnih cevovodov s pripadajočimi objekti v skupni dolžini 228 kilometrov ter obnovo dveh vodnih virov. Končal naj bi se konec leta 2015, ko naj bi novi vodovodni sistem v upravljanje prevzelo novo podjetje Vodovod sistema B.

Novi vodovodni sistem bo povezal obstoječe vodovodne sisteme v celovit sistem z več kot 900 kilometri cevovodov, več kot 15.000 priključki in več kot 70 objekti. Najpomembnejši objekt bo centralni nadzorni center, ki bo skrbel za nadzor dogajanj v vodovodnem sistemu, pravilno delovanje vseh naprav v vodovodnih objektih in obveščanje odgovornih ob neobičajnih stanjih. Da bo sistem dobro deloval, ga bo treba vzdrževati. Vzdrževanje sistema je najboljšje takrat, kadar vse ekipe vzdrževalcev odgovorno, kakovostno in strokovno opravljajo svoje delo. Področja dela morajo biti točno strokovno opredeljena, prav tako tudi odgovornost posameznika za kakovost opravljenega dela. Podjetje Komunala že vrsto let izvaja oskrbo s pitno vodo v občinah Murska Sobota, Moravske Toplice, Puconci in Cankova ter vzdržuje vodovodni sistem s 350 kilometri ce-

vovodov, 7500 priključki in več kot 20 objekti. Strokovne službe z izkušenimi strokovnjaki z različnih področij izvajajo:

- nadzor kakovosti vode po načelih HACCP,
- nadzor vodovodnih objektov,
- vzdrževanje primarnih in sekundarnih cevovodov ter priključkov,
- popravila na objektih in cevovodih ob izrednih dogodkih,
- optimiziranje delovanja in stroškov vzdrževanja.

V dolgih letih delovanja na področju vzdrževanja vodovoda so izkušnje zaposlenih prispevale marsikatero izboljšavo pri uporabljenih materialih, postopkih ali stroških. Kljub temu da že vrsto let ugotavljamo, da poraba vode na prebivalca pada in da se stroški vzdrževanja omrežja ne zmanjšujejo, ker je glavni del vodovodnega omrežja star več kot 35 let, se z vsemi močmi trudimo za čim kakovostnejšo oskrbo z vodo in kar najboljše delovanje sistema. Dokaz, da znamo z obstoječim vodovodnim omrežjem dosegati sodobne normative, je to, da je naš vodovodni sistem že vrsto let uvrščen med vodovodne sisteme z najnižjimi izgubami v državi. Pri realizaciji projekta oskrbe s pitno vodo Pomurja – sistem B so župani in svetniki dvanajstih občin v vseh letih dogovarjanj in pogajanj ter ob podpisu pogodbe in izgradnji kljub razhajanjih v stališčih in mnenjih zmogli preseči pregovorno slovensko razklanost ter voz pravočasno obrniti v pravo smer. Glavno vodilo pri organizaciji dela ne smejo biti parcialni interesi lokalnih skupnosti, ampak pravila stroke in matematika, ki bo na koncu neusmiljeno pokazala rezultate opravljenega dela. Naše izkušnje in dolgoletno strokovno delo na področju vzdrževanja vodovoda so morda pravi odgovor na vprašanja glede vzdrževanja novega vodovodnega sistema.

Odličja za murskosoboške lovce

Trije člani Lovske družine Murska Sobota so prejeli zlati, eden pa bronasti znak Lovske zveze Slovenije. V organizaciji, ki jo kot starešina vodi Ivan Karoli, so na priložnostni lovski slovesnosti pri svojem domu z zlatim znakom odlikovali Jožeta Krefta, Franca Kuharja in Jožeta Rajnarja, z bronastim pa Antona Serca. Lovska družina Murska Sobota z izrazito ravninskimi lovniimi površinami v okolici Murske Sobote, Kroga, Murskih Črncev, Černelavcev, Satahovcev in Rakičana sodi med večje znotraj Zveze lovskih družin Prekmurja, čeprav se je njen obseg zaradi intenzivne urbanizacije in gradnje pomurske avtoceste precej skrčil. Veliko pozornosti posvečajo še sodelovanju z mladimi v vrtcih in osnovnih šolah. Svoj urejen društveni dom imajo v Krogu. / Geza Grabar

Pohod in kostanjev piknik v Rakičanu

Kulturno-turistično društvo Rakičan je prvo soboto v oktobru poskrbelo za prijetno druženje članov društva in krajanov. Dober mesec po ustanovitvi in začetku delovanja je Kulturno-turistično društvo Rakičan poskrbelo za prvi dogodek, ki je združeval koristno s prijetnim. Sončno soboto so namreč najprej izkoristili za približno osem kilometrov dolg pohod okrog vasi. Rahlo utrjene pohodnike, čez 70 se jih je nabralo, so na koncu poti pod šotorom pred igriščem domačega nogometnega kluba pričakale dobrote pridnih gospodinj. Kmalu zatem je v Rakičanu zadišalo še po sveže pečenem kostanju. Kot nam je povedala predsednica društva Romana Vouri, so dogodek pripravili zlasti zaradi druženja. Dodala je še, da je v Rakičanu veliko na novo priseljenih družin in da se na tovrstnih srečanjih ljudje veliko lažje spoznavaajo. / Renata Žlebič

Mestna občina Murska Sobota na podlagi 8. člena Odloka o nagradah ob kulturnem prazniku (Uradni list RS, št. 1/96, 137/06 in 105/12) objavlja razpis za podelitev nagrad ob slovenskem kulturnem prazniku

Mestna občina Murska Sobota podeljuje nagrade ob kulturnem prazniku. Nagrade se podeljujejo za dosežke na filmskem, glasbenem, gledališkem, knjižničnem, likovnem, literarnem, muzejskem, plesnem, prevajalskem in publicističnem področju, na področju varstva naravne in kulturne dediščine ter na drugih kulturnih področjih.

Skladno z odlokom se razpisuje zbiranje predlogov za podelitev naslednjih nagrad:

- denarna nagrada Mestne občine Murska Sobota za vrhunske dosežke ali za življenjsko delo na področju kulture,
- plaketa Mestne občine Murska Sobota za pomembne dosežke na področju kulture,
- priznanje Mestne občine Murska Sobota za uspešno delo na področju kulture in
- priznanje Mestne občine Murska Sobota za uspešno delo mladih ustvarjalcev na področju kulture.

DENARNO NAGRADO prejme posameznik ali skupina ustvarjalcev za vrhunske dosežke ali življenjsko delo, s katerim je bila občinska kultura uveljavljena v širšem slovenskem ali mednarodnem prostoru.

PLAKETO (likovno delo) prejme posameznik ali skupina za pomembne dosežke v kulturi, ki so bili javnosti

predstavljeni v zadnjih dveh letih pred podelitvijo in pomenijo obogatitev občinske kulture.

PRIZNANJE prejme posameznik ali skupina za uspešno delo in prispevek k razvoju kulturnih dejavnosti v občini.

Nagrade bodo podeljene na osrednji občinski slovesnosti ob slovenskem kulturnem prazniku februarja 2016. Za izvedbo razpisa sta Komisija za nagrade in priznanja ter Komisija za kulturo sprejeli naslednja sklepa:

- obravnavani bodo zbrani predlogi z navedbo in podpisom predlagatelja (predlogi, ki bodo oddani anonimno, ne bodo obravnavani);
- dani predlogi za podelitev denarne nagrade za vrhunske dosežke ali življenjsko delo morajo biti utemeljeni s priloženimi dokazili (časopisni članki, reference, potrdila o sodelovanju ali podobno).

Kandidate za nagrade lahko predlagajo posamezniki ali pravne osebe. Predloge z utemeljitvijo pošljite v roku do petka, 30. OKTOBRA 2015, s priporočeno pošiljko na naslov: Mestna občina Murska Sobota, Kardoševa ulica 2, 9000 Murska Sobota oziroma jih vložite v vložišče mestne uprave.

Številka: 610-0052/2015 -1 (175)

Obvestilo lastnikom psov in drugih hišnih živali

Hišne živali so naši prijatelji, družinski člani, zaupniki in še mnogo več. Vendar je njihovo skrbništvo, še zlasti skrbništvo psa, odgovornost, ki se je vsi skrbniki psov morda niti ne zavedajo. Skrbnik mora poskrbeti za zdravje in dobro počutje živali ter tudi za njeno obnašanje na javnem prostoru, saj ne nazadnje odgovarja za morebitno škodo, ki jo pes povzroči. Večina skrbnikov se s psi sprehaja na povodcih, kot to predpisuje Zakon o zaščiti živali (Uradni list RS, št. 38/2013), ki določa, da mora skrbnik psa na javnem mestu zagotoviti fizično varstvo psa, tako da je pes na povodcu, nevarni psi pa morajo imeti nameščen tudi nagobčnik. Pohvalno je tudi, da vedno več sprehajalcev ob sprehodih s hišnimi živalmi za njimi počisti iztrebke, ki lahko predstavljajo resno zdravstveno nevarnost, zlasti za otroke. Mestna uprava poziva lastnike psov in drugih hišnih živali, da za svoje ljubljene skrbijo odgovorno ter jih na javnih površinah med sprehodom vodijo na povodcih in tam ne puščajo njihovih iztrebkov. Samo tako bomo pripomogli k bolj sproščenim sprehodom ter zagotovili varnost rekreativcev, sprehajalcev, otrok in starejših.

Mira Toplak

V Murski Soboti zaenkrat brez šotorov in nevarnosti zaradi beguncev

Senta Domjan

Foto: Pixabay.com

Kdo so begunci, ki prečkajo naše meje in zaradi katerih je tudi v murskosoboški občini poostren policijski nadzor?

Kriza vzhodnih beguncev, ki so zelo dobro organizirani (točno namreč vedo, po kateri poti gredo, v katerih mestih jih čaka služba in kdo jih bo do tja prepeljal), je lahko tudi kriza vzhodnih migrantov. V pomurski regiji opazujemo, da je Slovenija zgolj tranzitna država. Čeprav je najbolj siromašna, je vseeno znala pomoč ponuditi tisočim beguncem.

Pomoč različnih organizacij

Pridne roke pomoči so v sodelovanju s Policijsko upravo Murska Sobota ponudile različne organizacije. »Policijska uprava je v tem času intenzivno sodelovala z občinama Lendava in Gornja Radgona, Rdečim križem, Karitasom in Civilno zaščito ter različnimi prostovoljci. Sodelovanje je bilo zelo dobro,« so povedali na murskosoboški policijski upravi.

Ena teh organizacij je tudi Hiša Sadeži družbe iz Murske Sobotice. »Pomagamo ljudem, ki so na terenu, in jim poskušamo vsaj omiliti težavno pot. Pomagati torej z osnovnimi sredstvi, razdeljevanjem hrane in vode, s pogovorom, informacijami,« pove Darko Krajnc, vodja Hiše Sadeži družbe.

Policiisti so jih preverjali tudi v Murski Soboti

Prostovoljci so bili roka pomoči, policisti pa dlan popisovanja in identificiranja beguncev. »V okviru begunske problematike smo v sprejemnem centru v Dolgi vasi postopek registracije izvedli za približno 890 tujcev,« povedo policisti, ki so

na murskosoboški železniški postaji preverjali tudi mednarodni potniški vlak z Madžarskega, ki je bil namenjen v Italijo. Na prežo so prikorakale tudi vojaške uniforme. Martin Smodiš, poveljnik Civilne zaščite za Pomurje, pravi, da je pri oskrbi tujcev, zlasti na lendavskem območju, sodelovalo več kot štiristo njihovih pripadnikov in vo-

jakov, članov Rdečega križa, humanitarcev in prostovoljcev.

Policijska uprava Murska Sobota odlično sodeluje tudi z avstrijskimi in madžarskimi pristojnimi službami ter južnimi sosedi. Murskosoboška policija se je aktivirala zlasti na mejnih prehodih, kjer so preverjali dokumente in skušali begunce identificirati. »Pri večjih skupinah policija izvaja poenostavljene postopke. To pomeni, da se za tujce v sprejemnem centru najprej ugotovi identiteta na podlagi potnega lista ali drugega osebnega dokumenta oziroma na podlagi izjave za tiste tujce, ki dokumentov nimajo, izpišejo se odločbe o zadrževanju na območju Republike Slovenije, nato pa se tujce odpelje v namestitvena centra, to sta Integral Lendava ali sejmišče v Gornji Radgoni,« še dodajo na policijski upravi.

Murska Sobota brez šotorov in brez strahu

Na območju murskosoboške občine ni bilo zaslediti nobenega šotora. »Trenutno ne vidimo nobenih nevarnosti, do katerih bi lahko prišlo zaradi navzočnosti migrantov. Poudariti moramo, da v tem času nismo ugotovili nobenih odklonskih ravnanj migrantov, ki so se nahajali na območju Policijske uprave Murska Sobota,« še pojasnjujejo na murskosoboški policijski upravi.

K njim prihajajo bolniki iz vse Slovenije

Jasmina Muhič

Splošna bolnišnica Murska Sobota, prejemnica letošnje zahvalne listine mestne občine, spada med največje pomurske kolektive. V zadnjem času so zaposlili veliko mladih zdravnikov.

Javni zdravstveni zavod in osrednja regijska zdravstvena ustanova s sekundarno zdravstveno dejavnostjo skrbi za 125.000 prebivalcev 27 pomurskih občin. Letno oskrbijo 18.000 bolnikov, v specialističnih ambulantah obravnavajo 180.000 primerov in opravijo 11.000 dializ. V bolnišnici je trenutno zaposlenih 138 zdravnikov, 181 diplomiranih medicinskih sester in babic, 272 zdravstvenih tehnikov, 63 preostalih zdravstvenih sodelavcev, 263 pa jih je zaposlenih v nemedicinskih dejavnostih. Kolektiv, ki je med največjimi v Pomurju, se je v zadnjem času povečal še za veliko mladih zdravnikov.

Strokovnost, humanost, strpnost, prijaznost do bolnikov

Njihova vizija je, da (p)ostanejo ugledna in mednarodno priznana regionalna bolnišnica, njihovo

Pridobili kar nekaj standardov kakovosti, dovoljenj, nazivov in potrdil, med drugim dovoljenje za delo oddelka za laboratorijsko medicino ter oddelka za patologijo in citologijo, so donorski center, družini prijazno podjetje in učni zavod.

poslanstvo pa, da (o)zdravijo ljudi. V bolnišnici z jasnimi in natančnimi vrednotami (skrbeti za strokovnost, humanost, strpnost in prijaznost do prav vsakega bolnika) so si za obdobje med letoma 2014 in 2020 zastavili tudi strateške usmeritve, in sicer osredotočenost na bolnika, stalno izobraževanje zaposlenih, kakovostno in varno oskrbo bolnikov ter procesno organiziranost, informatizaci-

jo procesov in finančno stabilnost. Med pomembne strokovne dosežke zdravnikov spadajo kirurška in radiološka oskrba vaskularne patologije, odkrivanje in zdravljenje redkih infektivnih bolezni, izvajanje radiološko interventnih posegov na hrbtenici, izvajanje nukleoz (poseg, pri katerem ob nadzoru z rentgenom locirajo lezijo na hrbtenici in z vbizgavanjem snovi za zmanjšanje mase, ki stiska hrbte-

nico, dosežejo izboljšanje) ter vstavljanje trajnih srčnih spodbujevalnikov. Pomembna pridobitev je tudi nov urgentni center. V minulih letih so pridobili kar nekaj standardov kakovosti, dovoljenj, nazivov in potrdil, med drugim dovoljenje za delo oddelka za laboratorijsko medicino (2009, 2015) ter oddelka za patologijo in citologijo (2009, 2015), so donorski center (2011), družini prijazno podjetje in od leta 2012 učni zavod.

Najkrajše čakalne dobe za magnetno resonanco

V bolnišnici se zavedajo, da bolnike najbolj zanimajo čakalne dobe. »Trudimo se jih skrajšati in veseli smo, da nam to uspeva. Tako imamo za magnetno resonanco najkrajše čakalne dobe med slovenskimi bolnišnicami. Ponosni smo, da delo opazijo v domačem okolju. Zelo nas je razveselila zahvalna listina Mestne občine Murska Sobota, veseli pa nas tudi, da gre dober glas o naši bolnišnici čez meja naše regije, saj k nam prihajajo bolniki iz vse Slovenije,« pravi direktor dr. Bojan Korošec. »Zaposleni sledijo vsem vrednotam, ki so pomembne za delo z ljudmi, še zlasti pa za delo z bolniki,« dodaja dr. Korošec in razloži, da je pri delu najpomembnejša strokovnost, toda prav nič manj niso pomembne humanost, strpnost, prijaznost in skrb za prav vsakega bolnika.

Velika zdravstvena pridobitev za regijo

Jasmina Muhič

Delo je v prostorih novega urgentnega centra v Splošni bolnišnici Murska Sobota steklo že na dan odprtja.

Slavnostno so Urgentni center Murska Sobota, katerega gradnja se je začela lansko leto, odprli ob obisku vlade v Pomurju, slavnostni trak pa sta prerezala ministrica za zdravje Milojka Kolar Celarc in direktor Splošne bolnišnice Murska Sobota dr. Bojan Korošec.

Deset urgentnih centrov po Sloveniji

Urgentni center je eden desetih v Sloveniji, ki jih je sofinanciral Evropski sklad v skupni vrednosti 30 milijonov evrov, delež države v projektu pa je 5,3 milijona evrov. Skupna vrednost pridobitve v Murski Soboti je 6.150.000 evrov.

Bolnik na prvem mestu

»Center je načrtovan in zgrajen tako, da bi bilo na enem mestu kar najhitreje in najbolje poskrbljeno

za bolnike. Bolnišnica je pridobila poleg urgenci namenjenih in urejenih prostorov še enodnevno bolnišnico za internistične bolnike, prostor za nov bolnišnični laboratorij, simulacijski center, ki je v nastajanju, in nekaj zdravniških sob,« je ob odprtju povedal direktor Korošec. Največje prednosti centra in nove organizacije so skupni reanimacijski prostor s sodobno opremo in prisotnostjo reanimacijskega tima ob najtežjih bolnikih in poškodovancih, triža po posebnem (manchestrskem) sistemu, ki jo bo izvajal usposobljen negovalni kader, ter opazovalnica, kamor bodo poslali paci-

ente, ki potrebujejo nadzor pred prvo obravnavo ali med obravnavo in morebitno krajše zdravljenje.

Ministrica za zdravje je ob tem poudarila pomembnost dogodka: »Današnji dan pomeni piko na i vsemu preteklemu delu, na drugi strani pa začetek nove zgodbe, ki bo dolgoročno pomembno izboljšala kakovostno in varno oskrbo bolnikov, ki potrebujejo nujno zdravniško pomoč. Bolnikom v vaši regiji bosta s to pridobitvijo na enem mestu na voljo strokovni medicinska pomoč in diagnostika. Kakovostna, varna in pravočasna obravnava bolnika je razlog, zakaj smo danes tukaj.« Dodala je

še, da je v ospredju vseh sprememb in odločitev v zdravstvenem sistemu bolnik in zgolj bolnik.

Splošna bolnišnica zaključuje še en projekt

Korošec ob pridobitvi novega urgentnega centra verjame, da bo dobro služil osnovnemu namenu. »Še več – da se bo še povečalo in izboljšalo sodelovanje med osnovno in bolnišnično zdravstveno službo,« je razložil. V bolnišnici ob tem zaključujejo še drug projekt – odprli bodo skupno intenzivo za strokovnejše zdravljenje najtežjih bolnikov.

Kakšna naj bo varnostna razdalja med kolesarji?

Primerna varnostna razdalja med kolesarji je odvisna od hitrosti kolesarjenja. Varnostna razdalja naj glede na vozne razmere omogoča, da lahko kolesar zmanjša hitrost ali ustavi in s tem prepreči trčenje, če voznik, ki vozi pred njim, zmanjša hitrost ali ustavi. Ker kolesa nimajo zavornih luči, ki bi nas pravočasno opozorile na zaviranje kolesarja pred nami, je varnostna razdalja še posebej pomembna.

Kako varno spremenimo smer vožnje?

Kolesarji moramo v prometu upoštevati vso prometno signalizacijo. Pri spreminjanju smeri vožnje se najprej s pogledom nazaj prepričamo, ali lahko to varno storimo. Spremembo smeri vožnje nato pravočasno nakažemo z bočnim iztegom roke na strani, v katero zavijamo, in se pravilno razvrstimo na vozišču. Pri zavijanju zaradi varnejše vožnje držimo krmilo z obema rokama.

Česa med vožnjo s kolesom ne smemo početi?

Med vožnjo s kolesom ne smemo spuščati iz rok krmila kolesa, dvigovati nog s pedalov, voditi, vleči ali potiskati drugih vozil, se pustiti vleči ali potiskati, voziti predmetov, ki nas ovirajo pri vožnji, in voziti drugih oseb, razen če ni z zakonom omogočeno drugače.

Kolesarji med vožnjo ne uporabljamo naprav, ki bi bistveno zmanjševale slušno in vidno zaznavanje ter možnost obvladovanja vozila. Med te prištevamo mobilne telefone, žepne glasbene predvajalnike in podobne naprave.

Zakaj s trezno glavo na kolo?

Kolesar ima lahko v krvi največ 0,5 grama alkohola na kilogram krvi. Ker je posledica uživanja alkohola lahko nezanesljivo ravnanje v cestnem prometu, kolesarjem ne priporočamo vožnje pod vplivom alkohola. Prepovedano je kolesarjenje pod vplivom mamil, psihoaktivnih zdravil ali drugih psihoaktivnih snovi, ki zmanjšujejo sposobnost za vožnjo.

KOLESARJI, vozite previdno, upoštevajte pravila in nasvete!

Varni na kolesu

ALI VESTE,

- da smo kolesarji ena izmed najbolj ogroženih in izpostavljenih skupin prometnih udeležencev
- in da smo v več kot polovici primerov povzročitelji prometnih nesreč?

VZROKI:

- ! nepravilna stran in smer vožnje,
- ! vožnja pod vplivom alkohola,
- ! neprilagojena hitrost.

Zato poskrbimo za lastno VARNOST ...

Policijska uprava Murska Sobota

»Drzno je, ker tekmuješ z največjimi.«

Ksenija Glažar

Foto: Rga.si

RGA, inovativno podjetje iz Kroga, ki se ukvarja z genetiko, biotehnologijo in agrokemijo

Ustanovljeno je bilo kot odcepljeno podjetje Instituta Jožef Stefan. Poslovna filozofija podjetja je, da s poglobljanjem razumevanja heterozisa tega uporabijo za razvoj najsodobnejših kultivarjev v regiji. O superpšenici, svetovni genski banki, genetskem inženiringu in še čem smo se pogovarjali s Primožem Titanom, ustanovnim članom podjetja iz Kroga. Ustanovna člana podjetja RGA sta kemik dr. Jernej Iskra, raziskovalec na Institutu Jožef Stefan in docent na Fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo Univerze v Mariboru, ter dr. Primož Titan, biotehnolog, vodja razvoja in pridelave poljščin v Semenarni Ljubljana.

RGA – genetika, biotehnologija, agrokemija

»Z uporabo kemije in biotehnologije v procesu razvoja novih sort pšenice oziroma žlahtnjenjem pšenice se ukvarjam že osem let, vse od diplome. Moderno žlahtnjenje je povezano z biotehnologijo in kemijo. Ker Semenarna Ljubljana nima laboratorija, sva s kolegom dr. Jernejem Iskro, ki mi je veliko pomagal pri doktorski disertaciji, lansko leto ustanovila odcepljeno podjetje Instituta Jožef Stefan. Komer-

Foto: Inicijativa Startup Slovenija

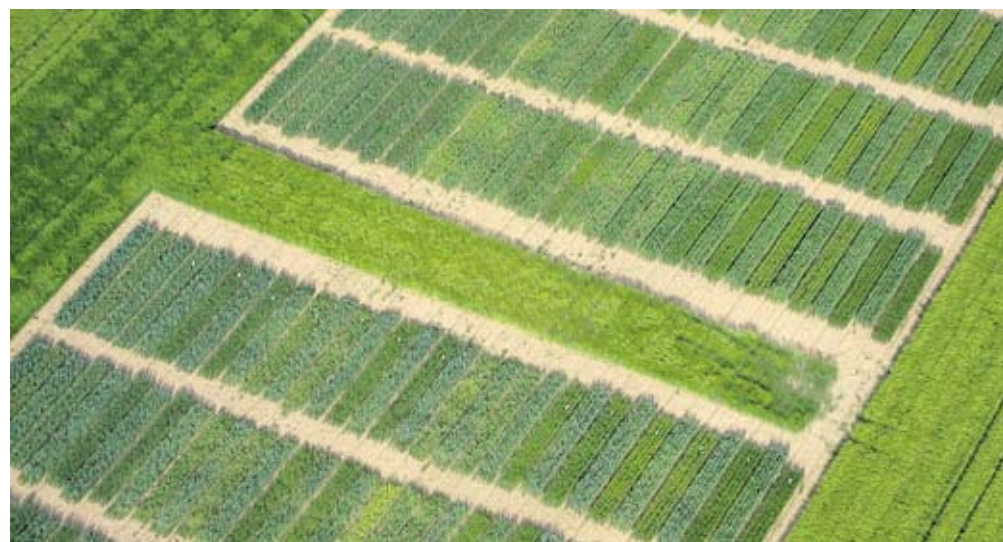
Podobnih podjetij s področja genetike in rastlinske biotehnologije v Pomurju ni

»Če si odvisen od tujih dobaviteljev, moraš vsako leto prodati več, saj drugače poiščejo druge, celo tvoje tekmece, zato nikoli nisi samostojen. Pogodbo ti lahko tudi hitro prekinejo. Če pa si lastnik sorte, kar je največja dodana vrednost, reguliraš osnovno seme in licence, zato ti nihče ne more čez noč prekiniti pogodbe,« pravi Titan. »V semenarski industriji se najbolj razvija zasebni sektor, torej kapital. Razen žlahtnjenja krompirja, ki ga izvaja Kmetijski inštitut Slovenije, in hmelja, ki ga izvaja Hmeljarski inštitut Žalec. Ne bi rad delal komu krivice, vendar le ta programa dajeta sorte, uporabne za prakso. Semenarna Ljubljana ima na Ptuju še vzdrževano selekcijo avtohtonih sort vrtnin. Vse preostalo je le veliko besed,« dodaja sogovornik.

»Svet se spreminja. Če ni Mure, bo nekaj drugega«

Na vprašanje o podjetništvu pri nas odgovarja, da je veliko idej, zagrelih ljudi, veliko se dela, ni vse tako črno, kot se zdi. Pravi pa tudi, da je vsak posameznik zgodba zase. Kako se znajdeš, tako boš živel. »V podjetje sem ves vpet, dojemam ga kot šport, prosti čas, ustvarjalnost. Če te nekaj ne veseli, ne bo učinka.«

Iskra in Titan sta se med drugim uvrstila v polfinale letošnjega tekmovanja Start:up Slovenija 2015. A pogodbe za subvencijo nista podpisala, ker so pravila preveč toga in med drugim določajo redno zaposlitev vsaj ene osebe. »Podjetje ni trgovina, ampak servis, gre za čisto

cialno plat s trženjem, logistiko, dodelavo in drugim pa je pri tem prevzela Semenarna Ljubljana,« razloži nastanek podjetja Titan.

Študije pri pšenici in koruzi

Podjetje RGA ima po besedah Titana dva segmenta delovanja: eden je genetika in biotehnologija, drugi pa agrokemija. »Jaz podpiram genetiko in biotehnologijo, kolega Jernej pa kemijski del, torej agrokemijo. Ukvarjava se z aplikativnimi temeljnimi študijami pri pšenici. Drugo pa so temeljne raziskave pri koruzi. Torej gre za izkoriščanje genetskega efekta heterozisa in njegovo izboljšanje,« pravi Titan.

Pri razvoju novih sort pšenice gre za klasično masovno žlahtnjenje, drugi del je sintetična pšenica in tretji del F1-hibridi. Slednja lahko spadata v sklop izkoriščanja he-

terozisa. Iskra pa obvladuje kemijo z raznimi študijami aditivov in fitofarmaceutskih sredstev ter proučevanjem delovanja herbicidnih aktivnih snovi. Za ta segment delovanja ima podjetje v najemu kemijski laboratorij Instituta Jožef Stefan.

Dostop do svetovnih genskih bank

Podjetje je bilo registrirano zaradi možnosti pridobivanja projektov ter dostopa do laboratorija in svetovnih genskih bank. »Če za križanje potrebuješ divje primitivne forme pšenice, kot trgovska hiša od njih ne prideš, saj imajo dostop do genskih bank le raziskovalno-razvojne enote. Podjetje, ki ima registrirano raziskovalno dejavnost in reference (znanstveni članki), dostop dobi, vendar le

za križanje, ne pa za semenjenje in prodajo. Tudi multinacionalke imajo podoben sistem delovanja, tudi denimo svetovno znani Monsanto, ki ima v ozadju pogodbe z univerzami in zasebnimi podjetji, prek katerih delujejo,« razlaga o podjetju Titan.

»Ne ukvarjamo se z genetskim inženiringom«

Pravi tudi, da klasičnih gensko spremenjenih organizmov ne zagovarja, ker jih ne potrebujemo. »V poljedelstvu namreč ne potrebujemo koruze, odporne na totalne herbicide. Kot sem nedavno slišal v medijih, gensko spremenjene koruze naj ne bi bilo treba osemkrat škropiti. Oseba, ki tako razmišlja, je izpustila osnove agronomije. Bo pa potreben tak pristop pri virusih, ker proti njim fungicida ni.« Dodaja

še, da klasični postopki žlahtnjenja s sodobnimi biotehnološkimi pristopi dajejo zadovoljive rezultate. »Za in proti je le polariziranje javnosti, v naravi in nikjer ni vse le črno ali belo, ampak neke vmes. To so zelene laži in opravičevanje obstoja nekoga,« še doda.

Genetika, agrokemija – kaj pa perspektiva?

Na vprašanje o perspektivnosti genetike in agrokemije takoj odgovori, da je vse povezano z velikostjo trga. »Slovenski trg je majhen, semenarska industrija pa je mednarodna. Če se ukvarjaš z razvojem novih sort pšenice, je slovenski trg premajhen. Dandanes je trg prost. Potencial je velik. Koliko to izkoristiš, je odvisno od cene na tržišču, od ekonomičnosti pridelave pšenice,« pravi sogovornik.

sezonsko delo, zato nimava nobene redno zaposlenega, ampak zaposlujeva sezonsko, po potrebi.«

»Problem Prekmurcev je, da je tuje lepše in boljše«

Pogovor nanese tudi na beg možganov. »Z veseljem bi zaposlenega plačal, da gre delat na Kitajsko. Tudi če tam ostane, bo prav gotovo vrnil vsaj neke stike. Iz Kitajske lahko posluješ, kot če bi bila oseba v drugi sobi. Zaposleni je tam bolj koristen. Pa tudi sanjati o Silicijevi dolini pri nas je nesmiselno. Saj nismo v srednjem veku, to so le politične floskule,« pravi Titan. V pogovoru se dotakne še samooskrbe. »Pšenice glede na velikost države ne moremo pridelati dovolj. Pozna se lahko že večja poplava. Slovenija ne more biti samooskrbna, ker je premajhna,« pravi Titan.

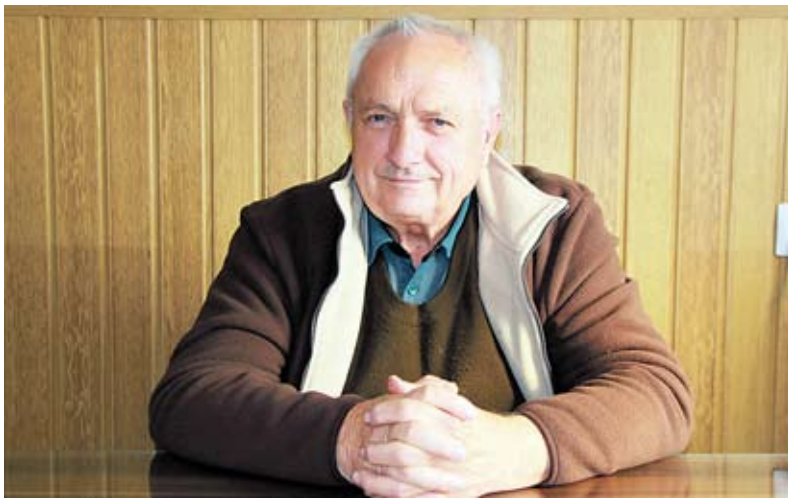
Nemčavci so vas številnih podjetij, Pušča edinstvena v svetovnem merilu

Ksenija Glažar

Septembra sta praznovali kar dve krajevni skupnosti iz Mestne občine Murska Sobota: v romski KS Pušča so praznovali trinajsti krajevni praznik, v KS Nemčavci pa 650. obletnico prve omembe vasi v zgodovinskih listinah. Pa ju spoznajmo poblje.

tri d.o.o.-je, motel Čarda ter na obrobju vasi več večjih gospodarskih družb, kot so denimo BTC, Obi, Era, Wolford, XAL, Ika, Frbežar in drugi. Pohvalijo se lahko s kar desetimi gostinskimi lokali, nekaj jih je v sklopu BTC-ja. Predsednik KS Nemčavci Štefan Barbarič pravi, da so s podjetji bogati, vendar se to pri finančnih sredstvih vasi ne pozna.

Barbarič je ponosen na složnost vaščanov, ki se udeležijo vsake vaške akcije. »To nas združuje, infrastrukturo smo v veliki

turisti, ki jih je po besedah Barbariča dnevno okrog dvesto, saj kolesarijo po lepo urejeni kolesarski stezi, ki vodi skozi vas ter povezuje Mursko Soboto z Moravskimi Toplicami in naprej. Vaščane, med njimi je pol evangeličanov in pol katolikov, povezuje kape-la sredi vasi iz leta 1908. Urejeno imajo tudi mrliško vežico.

Po zaslugi bratov Norčič zapis zgodovine vasi

Pobudnik zapisa zgodovine vasi je bil pred petnajstimi leti

650 let od prve omembe kraja Nemčavci

Geza Grabar

Kar nekaj časa so se v Nemčavcih, drugem najmanjšem kraju v mestni občini, pripravljali na okroglo obletnico prve omembe kraja. Ob mejniku so na več kot 80 straneh izdali knjigo o njegovi zgodovini. Z njo so zaznamovali tudi 1150. obletnico verjetnega nastanka kraja. Največ zaslug za to, da je delo izšlo v takšnem obsegu, ima eden od avtorjev, sicer znan upokojeni odvetnik Oskar Norčič, ki je tako zaključil misli in želje brata Arpada, ki je nepričakovano umrl. S prispevki so v monografiji, ki jo je uredil upokojeni kustos in bibliotekar mag. Franc Kuzmič, sodelovali tudi krajan Štefan Horvat, Gizela Horvat, Ervin Pinter, Gabika Cigüt in Štefan Barbarič, ki je bil kot dolgoletni predsednik krajevnih skupnosti tudi gonilna sila dogajanja ob obletnici.

Kot je v pozdravnem nagovoru dejal Barbarič, so Nemčavci kraj z zelo pestro zgodovino, danes pa je v njem 83 hišnih števil in 247 prebivalcev, ki se lahko pohvalijo z vso komunalno in družabno infrastrukturo.

»Ko me je pred približno petnajstimi leti dr. Oto Norčič, naš domačin, povprašal po mnenju o zamisli, da bi bilo treba o kraju nekaj napisati, ker je to naš generacijski dolg, sem najprej začudeno pogledal. Za take reči je namreč treba dobro poznati zgodovino, se lotiti iskanja podatkov po arhivih doma in v tujini.«

Ob tej priložnosti je za primerno obeležitev obletnice kraja vsem krajanom čestital župan dr. Aleksander Jevšek, ki je krajevni skupnosti izročil posebno plaketo mestne občine. Na priložnostni svečanosti, ki se je nadaljevala z družabnim piknikom, sta zbrane nagovorila še predsednik Protestantskega društva Primoža Trubarja Viktor Žakelj in častni škof evangeličanske cerkve na Slovenskem mag. Geza Erniša. Prvi se je zavzel za postavitev spomenika zaslužnim za priključitev Prekmurja k matici Sloveniji in tudi tistim, ki so v novejšem času pustili svoj pečat. Ob zahvali Oskarju Norčiču za izid monografije je slednjo z 92 leti kot najstarejši krajan prejel tudi nekoč v kraju zelo aktiven Štefan Cipot.

Lani je v Nemčavcih v 85 gospodinjstvih živelo 247 prebivalcev. Malo manj kot štiri desetine prebivalstva je zaposlenega, tretjina je upokojencev in dobri dve desetini mlajših (otroci, učenci in študentje). Najstarejša vaščanka je Marija Kozar (95 let), najstarejši vaščan pa Štefan Cipot (93 let). V zadnjem letu dni so se v vasi rodili štirje otroci. V vasi imajo kar deset samostojnih podjetnikov,

V Nemčavcih imajo kar deset samostojnih podjetnikov, tri d.o.o.-je, motel Čarda ter na obrobju vasi več večjih gospodarskih družb, kot so denimo BTC, Obi, Era, Wolford, XAL, Ika, Frbežar in drugi.

meri ustvarili z lastnim delom in prispevki, to je v večjih mestih nemogoče. Iz enega dinarja ustvarimo tri,« dodaja Barbarič. Ponosni so še na vaško-gasilski dom s športnim centrom, kjer imajo mladi obilo možnosti za številne športne dejavnosti. Želeli bi urediti še igrala za najmlajše, motijo pa jih neurejene mlake v neposredni bližini, ki so v lasti LD Mlajtinci. Nanje naletijo tudi številni

domačin dr. Oto Norčič. Idejo je pozneje nadaljeval brat Oskar, velik ljubitelj zgodovine. Po številnih prebranih knjigah in iskanju podatkov v arhivih, tudi na Madžarskem, je le prišel do podatkov, da je vas stara vsaj 650 let, neuradno in najverjetneje pa celo 1150 let. Ob tej priložnosti so izdali zbornik, v katerem so poleg zgodovinskih dejstev zbrane še kronike nemčavskih družin in posameznikov. V vasi uspešno deluje več društev: prostovoljno gasilsko društvo in športno-rekreacijsko z več sekcijami (klub malega nogometa, nogometaši veterani in ženska telovadba). Med vaščani Barbarič izpostavi najstarejšega, to je Štefana Cipota, za katerega pravi, da je bil gonilna sila vseh projektov v vasi, desetletja je skrbel za mrliško vežico in organizacijo pokopov. Vedno je mlajše silil, da gredo naprej s časom.

Vas želijo še bolj urediti

Želje krajanov so med drugim razširitev gradbenega območja, sanacija Ciglenskih grab v lasti LD Mlajtinci, ureditev poplavnih območij, razširitev ceste med Nemčavci in Markišavci ter sprememba volilnega sistema, kjer bi imeli skupaj z Markišavci in Polano v mestnem svetu enega svetnika.

Glavne želje so izgradnja žarnega zidu in zvona na pokopališču, popravilo kapele, ureditev vaško-gasilskega doma in ulične razsvetljave ob kolesarski stezi ter izgradnja pločnika do Obija. Barbarič še pohvali storitev Sobočanec, ki jo vaščani vse pogosteje koristijo.

Pušča: edinstveno romsko naselje v svetovnem merilu

Dejvid Horvat, od oktobra lani predsednik KS Pušča, pravi, da so leta 2002 postali prva in edina samostojna romska krajevna skupnost na svetu. Pušča je tudi eno najboljše urejenih romskih naselij in velja za zgled urejanja romske problematike. Prva romska družina, to je bila družina glasbenika in kovača Ivana Horvata, je tod kupila zemljo in se uradno naselila leta 1911. Lani je v naselju Pušča v 195 gospodinjstvih živelo 539 prebivalcev. Najstarejši prebivalec Pušče je Karel Baranja (79 let), najstarejša prebivalka pa Kristina Sarkezi (89 let).

Mladi so zaposleni v Avstriji, veliko jih dela prek javnih del kot mentorji na šolah ter tudi v socialnih podjetjih in drugje v regiji. Veliko škode je vasi povzročil propad Mure, ki je zaposlovala precej prebivalcev.

Ponosni na zelo dejavna društva

Horvat je ponosen, da lahko živi v taki vasi. In tudi na nogometni klub, ki deluje že več kot pol stoletja. Skupaj s krajani so ponosni še na romsko prostovoljno gasilsko društvo, ki uspešno deluje dobro desetletje in je edinstveno na svetu. Pohvali še delovanje Romskega kulturno-umetniškega društva Adut, Romskega kulturnega in turističnega društva Pušča ter tudi

Prva romska družina, to je bila družina glasbenika in kovača Ivana Horvata, je tod kupila zemljo in se uradno naselila leta 1911.

Romsko kulturno in turistično društvo Ternipe, ki v prevodu pomeni mladost.

Društva, ki sodelujejo na prireditvah v vasi, povezujejo različne generacije. Ponosni so tudi na romsko ekipo prve pomoči, ki je pred kratkim sodelovala v begunskem centru v Lendavi.

Obeležili trinajsti krajevni praznik

V Krajevni skupnosti Pušča so 18. septembra obeležili trinajsti krajevni praznik. Ob tej priložnosti so priredili krajšo slovesnost, na kateri so predsednik te romske krajevne skupnosti Dejvid Horvat, romski svetnik Darko Rudaš in župan Mestne občine Murska Sobota dr. Aleksander Jevšek posadili lipo v Drevoredu sobivanja na Pušči.

V njem sta med drugimi lipo posadila tudi nekdanja predsednika republike.

Ob prazniku je župan Jevšek čestital krajanom ter jim zaželel, da bi v krajevni skupnosti in občini živeli v sožitju in medsebojni solidarnosti. Ob tem se ni mogel izogniti aktualni problematiki z begunci ter se zahvalil tudi predsedniku krajevne

skupnosti in tamkajšnjim gasilcem za izkazano pripravljenost na pomoč. Pri sajenju lipe in v krajšem kulturnem programu so sodelovali tudi otroci iz vrtca Romano na Pušči. V kraju so pred kratkim uredili ovire za umiritev prometa in postavili prometne table, da bi zagotovili varnost zlasti naših najmlajših občank in občanov.

Več priselitev kot odselitev

Horvat pravi, da so se v 60. letih prejšnjega stoletja Romi iz njihove vasi v tujino izseljevali zaradi ekonomskih vzrokov. Zdaj, ko je Pušča modernizirana, se radi vračajo. Veliko je k temu pripomogel prvi romski vrtec, ki je v vasi začel delovati že leta 1962 in je zaslužen za današnjo sodobno podobo vasi. V njem se dobro počutijo tudi neromski otroci. Pred leti so v vasi uvedli ulična imena, denimo Bela, Glavna, Nova ulica, Ob kapelici. V Beli ulici, pravi, živi več družin mešanih zakonov, kamor se je priselilo več izobraženih žensk. S težkim srcem pa Puščo zapuščajo mladi, vse več se jih odloča za nadaljevanja šolanja v srednjih šolah in na fakultetah.

Slika in ponos naselja je Aljoša Rudaš

Med mlajšo generacijo Horvat izpostavi Aljošo Rudaša, ki je zaslužen za opaznost vrtca v širšem okolju. In tudi na njegovega očeta Darka Rudaša, romskega svetnika, ki je prav tako veliko prispeval k napredku vasi. Iz prejšnjih generacij pohvali nekdanji vaški odbor, ki so ga sestavljali pogumni Romi, danes že pokojni, ki so naredili velik korak k elektrifikaciji vasi in postavili temelje, na katerih je pozneje nastala samostojna krajevna skupnost. Med znamenitostmi omeni Drevored sožitja z drevesi sobivanja in kapelico, posvečeno Črni Mariji, pri kateri občasno potekajo ver-

Horvat pravi, da so se v 60. letih prejšnjega stoletja Romi iz njihove vasi v tujino izseljevali zaradi ekonomskih vzrokov. Zdaj, ko je Pušča modernizirana, se radi vračajo. Veliko je k temu pripomogel prvi romski vrtec, ki je v vasi začel delovati že leta 1962 in je zaslužen za današnjo sodobno podobo vasi. V njem se dobro počutijo tudi neromski otroci.

ski obredi, v večnamenski dvorani pa je za otroke organiziran verek. V zadnjih treh mesecih jih je obiskalo okrog dvajset avtobusov turistov. Obiskovalcem predstavijo način življenja v vasi, navade, prehrano in še kaj.

Želijo legalizirati nelegalne točke v naselju

Med prednostne naloge šteje legalizacijo nelegalnih točk v naselju, širitev naselja, gradnjo slačilnic za NK Pušča in gasilske prostore. Uredili bi radi še ploščad pred večnamensko dvorano, kjer bi potekali vsi večji dogodki v vasi, ter začeli s tretjo fazo kanalizacije in še čem. Motijo jih še vedno prisotni stereotipi o Romih. Kljub temu da je v vasi slovnosti manj kot nekoč, pravi, da če kdo kaj potrebuje, vsi takoj priskočijo na pomoč.

Rešeta: Pomilovanja ne poznamo. Hočemo pokazati, kaj zmoremo

Aleksandra Grah

Življenje včasih preseneti, človeka postavi pred težko preizkušnjo in od njega zahteva nove prilagoditve. Tako se je zgodilo Janku Rešeti, ki je po rojstvu hčerke s cerebralno paralizo ubral čisto novo, neznano pot. Rešeta je vodja Varstvenodelovnega centra Sonček Murska Sobota, enega od šestnajstih društev, vključenih v Zvezo Sonček. Z njim smo se pogovarjali ob dnevu odprtih vrat, ko so delovanje društva - predstavili javnosti.

Že več kot trideset let ste predali ljudem s posebnimi potrebami, ste tudi član odbora za ustanovitev Pomurskega društva za cerebralno paralizo, bili ste vodja zdravstvenih terapevtskih kolonij. Kaj vas je pripeljalo na to področje?

V Sonček me je pripeljala potreba. Rodila se nam je hčerka s cerebralno paralizo. Potrebovali smo pomoč, informacije, usposobljenost, da se spopademo z izzivom in da zaživimo v novih okoliščinah.

Kako uresničujete svoje poslanstvo kot vodja centra?

Poslanstvo Zveze Sonček se glasi, da se zveza zavzema za enake možnosti vseh prebivalcev Slovenije, ne glede na njihove telesne in intelektualne sposobnosti, za življenje po lastni predstavi, v sožitju z vsemi prebivalci.

V okviru centra deluje tudi Pomursko društvo za cerebralno paralizo. Kako sta programa povezana in kako zagotavljate pogoje za delovanje?

Programa sta zelo povezana, zlasti pri podpori osebam z invalidnostmi. Osnovna naloga društva je ustvarjanje programov za podporo družinam, ki so se ob rojstvu otroka z motnjami v razvoju znašle v novih okoliščinah. Zdravstvena stroka v glavnem nudi medicinsko podporo otroku, pri podpori družini, zlasti staršem, pa zeva velika praznina. V Sloveniji še vedno ne deluje sistem zgodnje obravnave, ki naj bi pokrival celotno podporo družini od rojstva do vključitve v šolo – ta predlog zakonodaje že vrsto let leži v predalih, v tujini pa je njegovo izvajanje nekaj popolnoma običajnega. Namen dela društva mora biti dvosmerno delovanje, od društva k družinam in od družin k društvu, da se omogoči boljše kakovost družinskega življenja, da lahko izmenjamo in pridobimo koristne informacije, se družimo, širimo socialne mreže, se učimo sobivanja in staršem nu-

dimo strokovno podporo. Poleg podpore družini je pomembno sodelovanje z zdravstveno in socialno stroko, s strokovnimi delavci, podporniki in sorodnimi organizacijami. V varstveno-delovnem centru zaposlujemo odrasle osebe z invalidnostmi. Osnovni namen je še dejavnost pripravljanje in vključevanje oseb z invalidnostmi v oblike samostojnega in neodvisnega življenja. In seveda ohranjanje že pridobljenih življenjskih veščin in spretnosti ter pridobivanje novih. Z odraščanjem se potrebe po veščinah in spretnostih nadgrajujejo.

Kako bi laikom razložili, kaj pravzaprav je cerebralna paraliza?

Cerebralna paraliza je telesna oviranost, ki prizadene gibanje in držo. Cerebralno paralizo skoraj vedno spremljajo še številne zdravstvene težave, ki prav tako kot osnovna diagnoza ovirajo osebo. To so razne bolečine, intelektu-

alna oviranost, nepokretnost, izpah kolkov, nezmožnost govora, epilepsija, motnje vedenja, urinska inkontinenca, motnje spanja, slepota, gluhoti in še kaj.

Vaši uporabniki so resda drugačni, vendar zato niso nič manj pomembni. Pomilovanje je verjetno odveč.

Pomilovanja ne poznamo. Hočemo pokazati, kaj zmoremo – ali sami ali s podporo v sodelovanju. Le pogoji za to nam morajo biti zagotovljeni. To se pravi, da se mora okolje prilagoditi nam, ki te storitve potrebujemo, ne obratno. V človeški naravi je, da vsak želi pokazati, kaj zna in zmora. To mu le moramo dopustiti.

Kaj pomeni normalizacija pri vzgoji otrok s posebnimi potrebami? Kako preseči nizko samopodobo in pretirano odvisnost od pomoči drugih, ko je pravzaprav ne potrebujejo?

V Sloveniji še vedno ne deluje sistem zgodnje obravnave, ki naj bi pokrival celotno podporo družini od rojstva do vključitve v šolo – ta predlog zakonodaje že vrsto let leži v predalih, v tujini pa je njegovo izvajanje nekaj popolnoma običajnega.

Normalizacija naj pomeni tako kot vsi drugi. To je najboljša definicija. Samopodobo lahko izboljšamo s pogoji in možnostmi za lastno odkrivanje življenja. Dopustiti moramo.

Ali menite, da je sodobna družba dovolj zrela za sprejemanje in razumevanje drugačnosti?

Še ne, čeprav se stvari spreminjajo. Dogodki, kot so begunci, na dan ponovno privabijo težnje po nestrpnosti in večvrednosti, netolerantnost.

Kakšne so najpogostejše težave vaših uporabnikov pri usvajanju socialnih veščin?

Premajhna samopodoba, premajhna delovna naravnost, prepoznavanje lastnih sposobnosti in spretnosti, premajhna želja po spremembah. Za to je kriva zakonodaja, stroka, starši. Ne omogočimo jim življenja v izkušnjah, tako slabih kot dobrih.

S kakšnimi dejavnostmi so zaposleni vaši uporabniki?

V VDC Sonček se za življenje učimo ob proizvodnji izdelkov za trg, zlasti turističnih spominkov za Prekmurje. Poleg tega izvajamo različne dejavnosti, vključeni smo v dogajanje v lokalnem okolju.

V Sončku izdelujete tudi številne izdelke. Kje jih je mogoče kupiti?

Oblikovali smo prodajno mrežo v Pomurju, zlasti v večini turističnih krajev, njihovih turistično-informacijskih centrih in drugih prodajnih mestih ter tudi na organiziranih dogodkih, kot so polna turistična tržnica v Moravskih Toplicah, Trejzino senje, božično-novoletni sejem, Prleški sejem, Leopoldov sejem in seveda v našem centru na Lendavski 25 b v Murski Soboti.

Kako širite prepoznavnost Sončka v lokalnem okolju?

Širimo se navzven, in to počnemo vsak dan, saj se s programi in dejavnostmi ne omejujemo le na štiri stene. Veseli me, da se ravno zdaj začnemo zametki mednarodnega sodelovanja z Avstrijo, z ustanovo Lebenshilfe Bad Radkersburg. Oblikujemo sodelovanje pri nekaterih programih, zlasti pa sta pomembna izmenjava izkušenj in nov pogled.

Kaj bi svetovali ljudem, ki se prvič srečajo z ljudmi s posebnimi potrebami in ne vedo, kako ravnati?

Ko srečaš osebo z invalidnostmi, se do nje obnašaj tako, kot se obnašaš do vseh drugih ljudi.

Kakšna je vaša življenjska filozofija? Kaj vam daje resnični zagon in smisel?

Početi koristne in uporabne stvari – po zdravi pameti. Znanje nalagati, ne nabirati. Življenje je treba živeti. Poizkusi, da boš vedel, kaj zmoraš! Kar se danes naučiš, je treba jutri že izboljšati. Biti človek za vse, sodelovati, vlagati napore, kajti smisel življenja je biti srečen in zadovoljen – to velja zame in za ljudi okoli mene. Hoditi naprej, sprejemati odločitve, odgovarjati zanje. V življenju dati od sebe vse najboljše, kar premorem, ne samo fizično delo, ampak tudi moralne vrednote, zglede. Biti navdihujoč, pogumen, odločen, potrpežljiv, vztrajen in izzivati energijo za življenje.

Ditka Maučec – Sobočanka na direktorskem stolčku v marketingu

Jasmina Muhič
Foto: Andraž Blaznik

Dejavna in vesela poslovna ženska, ki se rada druži in ukvarja s športom, zlasti pa veliko dela.

Ditka Maučec, direktorica oddelkov marketinga in produktov v podjetju Telemach, je pred zaključkom Ekonomske poslovne fakultete v Mariboru eno leto živela in študirala v nemškem Marburgu, se za leto dni odselila še v Zagreb, nove izzive pa nato našla v telekomunikacijskem podjetju Telemach v Ljubljani, ki jo je sprejela za svoj drugi dom. Prvi je še vedno Murska Sobota. Pred petimi leti je prevzela vodenje oddelkov marketinga in prodaje, danes vodi oddelka marketinga in produktov. V skupini United Group, katere del je Telemach in ki je prisotna na področju regije Adriatic, skrbi za vpeljavo novih storitev kot direktorica produktov.

Ponosna Prekmurka, ki rada pride domov

»Moje življenje je zaznamovano z delom, težko se namreč izognem marketinškim strategijam, pregledu in razvoju telekomunikacijskega trga ter vpeljavam novih storitev,« prva dama marketinga v telemachu, ki svoj prosti čas preživi dejavno s funkcionalno vadbo. Rada teče v naravi, pozimi rada smuča, poleti se z veseljem odpravi na morje, ob večerih si z možem ali s prijatelji rada privoščijo dobro večerjo, veliko ji pomenijo obiski brata v Mariboru. Zelo rada obišče tudi rojstno Mursko Soboto, kjer z družino preživijo lepe trenutke. »Sem ponosna Prekmurka, Prek-

TOP 5

Svetovni voditelj: *Nihče mi ni preveč pri srcu.*

Naj knjiga/film: *Jih je več, rada berem zgodovinsko-dokumentarne knjige.*

Glasbena skupina/izvajalec: *Raznovrstna glasba, glede na počutje, največkrat poslušam radio.*

Kraj v Pomurju: *Murska Sobota*

Želja v življenju: *Ostati srečna.*

murje bo za vedno moj prvi dom. Zelo rada pridem domov, največkrat z možem tu preživiva ves

kend. To je zibelka veselja in dobre ga počutja, seveda se najde tudi kaj dobrega za pod zob,« se nasmehne.

Vodstvo Mure jo je prosilo za pomoč ...

Maučecova, ki jo je zlasti oče, velik ljubitelj športa, vpeljal v svet discipliniranega dela, je bila tudi predsednica v HDD Telemach Olimpija. Ker zaradi glavnih obveznosti na delovnem mestu ni uspela najti dovolj časa, ki ga zahteva ta funkcija, je mesto po manj kot letu dni zapustila. »Telemach je slovenski operater in strategija sponzoriranja in marketinške aktivacije je usmerjena zlasti na nacionalne ekipe. Že več kot deset let

smo sponzorji košarkarske reprezentance Slovenije, vlagamo v slovenski tenis, glede na strategijo se trudimo zagotoviti storitve čim širšemu krogu ljudi.

Tudi v Prekmurju se trudimo vlagati najprej v zagotavljanje najboljših storitev. Veliko klubov nas prosi za pomoč, tudi Mura je med njimi, vendar so tako kot povsod sredstva omejena. Zelo rada imam Prekmurje, ljudi in lokalni šport. Ko bo prva priložnost, da imajo klub, Telemach in naši uporabniki nekaj od tega, bom prva podprla tako dobro idejo in realizacijo,« pojasnjuje.

Ob delu je potrebno veliko prilagajanja

Verjame, da je rojena pod srečno zvezdo. »Ljudje okrog mene me podpirajo in me razumejo. Za to sem jim hvaležna. Življenje z menoj in ob meni ni preprosto, veliko sem odsotna, urnik se nenehno spreminja, potrebno je veliko prilagajanja. Imam potrpežljivega moža, dobro se znava organizirati. Če prave stvari postaviš na pravo mesto, so vse stvari na pravem mestu. In tako se poleg službenega najde tudi kakovosten čas v zasebnem življenju,« razkrije delček svojega vsakdana. Poleg dela rada odkriva druge načine življenja, okuša dobro hrano in spoznava lokalno kulinariko, vsako leto rada obišče tudi kakšne športne dogodke, ki ga poveže s potovanjem. »Miami, kjer sedaj igra Goran Dragić, bo mogoče moja nova destinacija. Rada bi si ogledala tudi hokejsko tekmo našega asa Jana Muršaka v Moskvi, pred kratkim se je tja preselil tudi Zoran Dragić in tako lahko ubijem dve muhi na en mah,« še pove.

Večernica Vladimirju P. Štefanecu

Aleksandra Grah

V okviru letošnjega jubilejnega Očesa besede so v murskosoboškem Gledališču Park podelili 19. večernico – nagrado za najboljše mladinsko delo preteklega leta.

Na festivalu Oko besede se vsako leto srečajo različni akterji slovenske mladinske književnosti – literarni ustvarjalci, ki pišejo za otroke in mlade, literarni strokovnjaki, ki preučujejo mladinsko književnost, knjižničarji, ki skrbijo, da doseže naslovnike, in založniki, ki jo izdajajo. Oko besede že od leta 1995 tradicionalno poteka v Murski Soboti, v okviru srečanja pa od leta 1997 podeljujejo osrednjo slovensko nagrado za mladinsko književnost – večernico. Literarni ustvarjalci so se na dvajsetem srečanju družili ob bogatem spremljeval-

nem programu, s katerim so obeležili 300-letnico prve prekmurske knjige in 20-letnico festivala. Prav tako ni manjkal vsakoletni simpozij, na katerem so letos razpravljali o nonsensu v mladinski književnosti.

Roman, ki podira stereotype

Vrhunec festivala je prav gotovo podelitev večernice. Letos je žirija, ki so jo sestavljali dr. Igor Saksida, dr. Aleš Debeljak, Tone Obadič, Petra Vidali in Maja Logar, odločila, da večernico prejme Vladimir P. Štefanec za roman, ki podira stereotype: »Sem punk čarovnica, Debla lezbijka in ne maram vampov«. Večernico so podelili ob kulturnem programu, ki so ga pripravili člani gledališke skupine Teater Curriculum Vitae Gimnazije Šentvid. Gimnazijci so izvedli predstavo »Kaj iščete«, odlomke iz nominiranih literarnih del pa so brali učenci OŠ I Murska Sobota.

Z igro po sledih bogate muzejske dediščine

Aleksandra Grah

V Pomurskem muzeju, ki letos praznuje 60. obletnico obstoja in delovanja, so se v tednu otroka pridružili vseslovenski muzejski akciji »Z igro do dediščine«, v okviru katere so pripravili brezplačen program za družine in šolske skupine.

Promocijsko akcijo »Z igro do dediščine« že šesto leto zapored organizira sekcija za izobraževanje in komuniciranje pri Skupnosti muzejev Slovenije. Letos je tako med 5. in 11. oktobrom kar 49 muzejev in galerij po vsej Sloveniji odprlo svoja vrata otrokom in družinam ter nudilo igriva, zanimiva in poučna muzejska in galerijska doživetja. V Pomurskem muzeju so v okviru programa za družine eksperimentirali po navdihu fotografa Jožeta Kološe. Zbrani so si namreč v njegovem kabinetu umetniške fotografije lahko ogledali zanimive eksperimentalne fotografije, nato pa na fotopapirju ustvarjali kompozicije, jih razvili in si izdelali lastno eksperimentalno fotografijo.

Otroci naj se prepustijo svojim zamislim

Četrtek je bil namenjen karikaturi. Ta dan so se otroci preizkusili na muzejski delavnici karikature pod mentorstvom prekmurskega karikaturista Antona Buzetija. V okviru te delavnice so si najprej ogledali razstavo »Karikature« Ladislava Kondorja, potem pa pod mentorstvom karikaturista Buzetija risali portretne karikature. Dogodek

je bil namenjen spoznavanju pojma karikatura in preizkušanju prvih karikatur. »Delavnica je namenjena otrokom, ki tega pojma še ne poznajo, zato pa tudi sami izkusijo to likovno zvrst, ki je pravzaprav zabavna za ustvarjanje. Namen karikatur ni norčevanje in smešenje, ampak to, da se na humoren, nežaljen način nekoga prikaže,« je ob delavnici povedala etnologinja Mateja Huber. Mentor delavnice karikaturist Anton Buzeti je povedal, da je glavni cilj delavnice, da otroci odvržejo stereotipe in se prepustijo svojim zamislim, svojim hudomušnim izpovedim. Otroci po njegovem mnenju skozi karikature lahko pridejo do spoznanja, da karikatura ni samo smešna risbica, ampak vsebuje sporočilo, je ogledalo časa, posameznika, dogodka. Kot pojasni, karikatura nosi zelo bogato zgodbo. »Zame je karikatura način življenja, je prijetna, ob njej se zabavam, koga zbudem, na kaj malo drugače opozorim,« je še dodal.

Tudi družine so prišle na svoj račun

V muzeju so izvedli tudi program za družine, in sicer delavnico Doživetje prostora, na kateri so učenci prejeli poseben muzejski delovni zvezek v slovenščini in madžarščini ter dveh narečjih, v porabskem in hetiskem. Delovni zvezek je na zanimiv način otrokom približal spoznavanje domače kulturne dediščine in kulturne dediščine sosedov. Vsebuje šest tematskih poglavij: muzej in muzejski predmeti, ljudsko stavbarstvo, ljudska prehrana, ljudska noša, ljudska glasba in ljudske otroške igre. Učencem so mentorji predstavili izbrano temo, nato so skupaj reševali igrive naloge. Delavnico so popestrili z igro s kartami spomin na drugačen način in z interaktivno aplikacijo. Teden, v katerem so družine in učenci spoznavali bogato muzejsko dediščino, se je zaključil z brezplačnim obiskom razstav muzeja za družine.

V murskosoboški knjižnici odprli zanimivi razstavi

»Priatelj, prvi prekmurski časopis« in »Ar tej naši vogrski Slovencev jezik dosta tühoga i sebi lastivnoga ma« osvetlujeta pomembna dejanja velikih mož Prekmurja, ki so nam zapustili bogato kulturnozgodovinsko dediščino in približali zavest k slovenskemu narodu. Prva razstava je posvečena 140-letnici izhajanja prvega prekmurskega časopisa »Priatelj«, ki ga je v Budimpešti 15. septembra 1875 začel izdajati publicist, časnikar, stenograf in prevajalec Imre Agustič (1837–1879). Časopis, ki je izhajal do leta 1879, je Slovincem na Ogrskem ponujal raznovrstno informacijo v razumljivem jeziku. Druga razstava predstavlja najvidnejše dosežke verskega in posvetnega književnega izročila prekmurskih piscev v 18. in 19. stoletju, od prvotiskov in posnetkov knjig do periodičnih tiskov, spremljajoče besedilo pa orisuje razvoj prekmurskega slovstva. / Jasmina Muhić

Teden otroka v Galeriji Murska Sobota

Ob tednu otroka, ki je potekal med 5. in 10. oktobrom, so v murskosoboški galeriji v okviru projekta »Z igro do dediščine« obiskovalcem ponudili bogat izobraževalni program. Prvi dan se je začel pravljico – Metka Sranka iz Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota je ob ilustracijah Marlenke Stupice interpretirala pravljice. Tako so pravljice dobile čisto novo podobo. Izobraževalni program se je nadaljeval z likovno demonstracijo umetnikov, ki slikajo z usti ali nogami. Slike z motivi pokrajine so naslikali Angela Medved, Željko Vertelj in Benjamin Žnidaršič. Potekali sta tudi javni strokovni vodstvi po razstavi Marlenke Stupice »Ilustracije« in razstavi slik slikarjev, ki slikajo z usti ali nogami. Za vrtce in šole so organizirali posebne likovne delavnice Skriti prsti in Moja ilustracija, vezani na posamezne razstave. / Aleksandra Grah

Pesniško-glasbeni večer s Ferijem Lainščkom

Aleksandra Grah

V Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota so v okviru pesniško-glasbenega dogodka gostili vsestranskega ustvarjalca Ferija Lainščka.

Ob dogodku »Ne bodi kot drugi«, na katerem je Lainšček nastopil skupaj s kantavtorico Ditko, so odprli obsežno razstavo o njegovi življenjski poti. Po pravljicnem uvodu s pravljico iz zbirke »Mislisce«, ki jo je interpretirala Vesna Radovanovič, se je po literarni poti književnika Ferija Lainščka, ki je doslej izdal že 23 romanov, sprehodila direktorica knjižnice Jasna Horvat. Na razstavi, ki bo v knji-

žnici na ogled vse do konca oktobra, so razstavljeni panoji o njegovem življenju in delu, v središču pa ima posebno mesto vitrina, v kateri so razstavljeni avtorjevi osebni predmeti. Prvi eksponat je faksimile znamenite »Rdeče knjige« Car-

la Gustava Junga, ki jo Lainšček uporablja že vrsto let. Razstavljen je tudi avtorjev pripomoček za vizualizacijo astralnega ali t. i. magična kroglja. Kot tretji eksponat iz avtorjeve osebne zbirke je razstavljen egipčanski tarot, ki pisatelja prav tako povezuje z Jungovo izkušnjo ter njegovimi spoznanji o moči simbolov in razvoju simboličnega mišljenja. Lainšček velja za plodovitega literata, ki bistvo literature pojmuje v tem, da bralcu ponudi zgodbo. Poseben odnos goji do prekmurščine, saj pravi: »Kot ustvarjalec, ki pretežno ustvarjam v slovenščini in imam to slovenščino, ki jo govorimo zdaj, za svoj materni jezik, moram tudi reči, da na globljih ravneh notranjega prisluškovanja nujno zadevam tudi ob prekmurščino, ki jo imam zato za nekakšno pramater svojega jezikovnega čutenja.«

Dirka za materialnimi užitki nas ne bo pripeljala daleč

V nakupovalnem središču Maximus se je s samostojno fotografsko razstavo predstavila vsestranska Mira Časar iz Murske Sobotice. Kot je zapisala dolgoletna priljubljena patronažna sestra in babica, jo je poleg številnih dejavnosti že od nekdaj zelo zanimala fotografija. Za razstavo, na kateri prikazuje zanimive motive neokrnjene goričke narave v različnih letnih časih, je izbrala na filmski trak zabeleženih 29 posnetkov iz novejšega obdobja. Ljudi je z razstavo pozvala, da naj ne zapravljajo časa kar tako: »Dirka za materialnimi užitki nas ne bo pripeljala daleč, nasprotno: ostali bomo prazni in brez smisla v življenju.« In za konec še ena njena globoka misel: »Mladost ima lep obraz, starost pa plemenito srce.« / Geza Grabar

Prekmurska zgodovina pred 300 leti doživela prelomnico

Foto: arhiv MOMS

Jasmina Muhič

Ob 300-letnici prve ohranjene prekmurske knjige »Mali katekizem« Franca Temlina so v Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota pripravili simpozij Zapisana beseda ostane – Littera scripta manet.

Simpozij so s pozdravnimi nagovori odprli Jasna Horvat, direktorica Pokrajinske in študijske

knjižnice Murska Sobota, Marjan Šiftar, podpredsednik uprave Ustanove dr. Šiftarjeve fundacije, in dr. Aleksander Jevšek, župan Mestne občine Murska Sobota, ki je med drugim zaupal ekskluzivno novico, da bo v Murski Soboti vzpostavljen pomurski pokrajinski arhiv, kar je za ohranjanje naše zgodovine in besede izjemnega pomena.

Eseje predstavili številni domači in tuji strokovnjaki

V prvem delu simpozija so zgodovinsko-kulturni in jezikovni horizont orisali mag. Franc Kuzmič

(Dogodki v 18. stoletju, ko je bila izdana prva prekmurska knjiga), dr. Klaudija Sedar (Franciscus Temlin, vir doctus et eruditus), mag. Geza Erniša (Franc Temlin in njegovo šolanje na Slovaškem), dr. Marko Jesenšek (Prekmurski jezik v Temlinovem in Kardoševem prevodu Malega katekizma), dr. Mojca Horvat (Samostalniško besedje Temlinovega Malega katekizma). Po kratkem odmoru so o kulturni in literarnozgodovinski razsežnosti spregovorili Lajos Bence (Tiskarsko-literarna de-

javnost v Pomurju v Trubarjevem času), dr. Alojz Jembrih (Prvi hrvaški glagolski in latinični protestantski katekizem iz Uracha), dr. Robert Hajsan Panonski (O Katekizmu Stipana Konzula Istranina), Franci Just (Očrt prekmurske književnosti), dr. Dragica Haramija (Pregled prekmurske mladinske književnosti) in Vesna Radovanovič (Pravljčni motivi v Lainškovih Mislicah in ljudskem slovstvu).

Za Temlinom ostaja bogata dediščina

Med predstavitvijo seminarja je dr. Sedarjeva opozorila, da je težko

ugotoviti rojstne podatke Franca Temlina, ki je sicer v želji, da prekmurskim protestantom pripomore k utrditvi v veri, leta 1715 pripravil »Mali katechismus«. Obstajajo pa dejstva, kot sta povedala dr. Sedarjeva in mag. Erniša, da se je Temlin podal izobraževat v svet, da bi dobil več znanja, in prav tam je njegova vizija obrodila dosežek, ki v letu 2015 praznuje svojih 300 let. Za Temlinom ostaja bogata dediščina, ki je povzročila premik v prekmurski zgodovini, in sicer tudi tako, da se nekaj njegovega besedja še vedno uporablja, kot je to na simpoziju dokazala dr. Mojca Horvat.

MIK²

MLADINSKI INFORMATIVNI IN KULTURNI KLUB

Trubarjev drevored 4
9000 Murska Sobota
02 534 98 90

www.mikk.si
info@mikk.si

16. 10. 2015 | Koncert **THOT** (Belgija) | Mikkov klubski prostor, 22.00

23. 10. 2015 | Odprto obrobje, razstava **VASKO VIDMAR: »Z morja na polje«**
Mikkova galerija Odprto obrobje, 19.00

24. 10. 2015 | Klubski maraton **Radia Študent 2015** | Mikkov klubski prostor, 22.00

26. 10.–30. 10. 2015 | Teden mladih v Mikku | Mikk, grajsko dvorišče

31. 10. 2015 | Tradicionalna Mikkova **Halloween diskoteka 70's & 80's**
Mikkov klubski prostor, 21.00

30. 10. 2015 | Mikkov dijaški **vintage sejem** | Grajsko dvorišče, 10.00–13.00

7. 11. 2015 | Koncert **Broken Lock + Jegulja (SI)** | Mikkov klubski prostor, 22.00

Predali so jim 1290 knjig

Ksenija Glažar

Pomurska akademsko znanstvena unija je na priložnostni slovesnosti pred mednarodnim simpozijem Zapisana beseda ostane, s katerim so obeležili 300. obletnico prve ohranjene knjige v prekmurskem jeziku, Pokrajinski in študijski knjižnici Murska Sobota predala 1290 knjig.

Bogato zbirko knjig z različnih področij in v več jezikih je unija prejela po pokojnem dr. Jožetu Ruesu, profesorju ekonomije, ki je bil med drugim velik ljubitelj knjig in jih je vneto zbiral. Po besedah Slavince bodo te knjige tako na voljo širšemu krogu, kot bi bile v knjižnici unije, zato so se odločili, da jih predajo murskosoboški knjižnici.

Mura cilja na vrh, Rakičan bi bil blizu, Bakovci iščejo stabilnost

Aleš Cipot

Za tretjeligaši je že polovica jesenskega dela tekmovanja. Trenutno moštvo NŠ Mure zaseda 3. mesto, Bakovci so na 9. mestu, medtem ko so igralci Rakičana usidrani na 11. mestu.

NŠ Mura – spomladi napad na vrh lestvice

Kot poudarjajo v klubu, mora imeti Mura kot klub s tradicijo in velikim številom navijačev visoke cilje.

V jesenskem delu želijo biti čim bližje vrhu, da bi lahko v spomladanskem delu napadli sam vrh lestvice. Klub so okrepili Tadej Cipot in Mihael Karas (Rakičan), Denis Potrč (Tromejnik), Rok Kotnik (Donji Koncovčak, Hrvaška), Niki Slana (Ljutomer), Goran Šnepf (Križevci), Jure Bračko (SV Ilz, Avstrija), Saša Lalović (DSV Leoben, Avstrija), Uroš Kos (posojen iz Rakičana) in Marko Zidar (Svoboda Ljubljana). Klub so v prestopnem roku zapustili Rajko Vičič, Luka Madon (Bakovci), Ivo Balazic (Odranci), Erik Hozjan (Avstrija), Tilen Barbarič in Rok Malačič (oba posojena v Čardo), Mišel Korpič (posojen v Bakovce), Domenic Lacroce in Philip Vella.

Tik pred začetkom jesenskega dela prvenstva so muraši odigrali prvi krog Pokala Slovenije in pre-

senetljivo z zmago 1:0 na domači Fazaneriji iz nadaljnega tekmovanja izločili takrat vodilno moštvo v prvi slovenski nogometni ligi – moštvo Gorice.

V drugem krogu pokalnega tekmovanja je Muro izločilo prvoligaško moštvo Celja. Za najbolj odmeven uvod v novo sezono v tretjeligaškem tekmovanju so poskrbeli na Fazaneriji, ne le z zmago proti Gorici, ampak tudi z izvolitvijo novega vodstva. Na julijski izredni skupščini kluba je odsto-

pil upravni odbor, člani kluba pa so izvolili novo vodstvo, ki ga sestavljajo predsednik kluba Boris Cigüt, Denis Rajbar, Andrej Vidmar, Robert Kuzmič, Štefan Žlebič in Beno Štornik. Poglavitni nalogi v jesenskem delu sezone bosta stabilizacija kluba ter vzpostavitev funkcij za nadaljnji razvoj in možnost napredovanja. V klubu so ustanovili in v ligaško tekmovanje prijavili moštvo Veterani Mure, ki nastopa v 2. MNL MNZ Murska Sobota.

Cilj Rakičana – dihati za ovratnik najboljšim

NK Rakičan Metropoli kavarne je pred novo sezono precej pomladil člansko ekipo, zlasti zaradi odhoda igralcev (Aleš Kalamar (Odranci), Uroš Kos in Mitja Kosi (Beltinci), Tadej Cipot in Mihael Karas (Mura), Rok Gruškovnjak in Žiga Sečko (Avstrija) ter Alen Bencak (Dokležovje)). Tako so v ekipi dobili priložnost mladi Alen Jančar, Matej Miličević, Sandi Vrtar, David Kreslin in Sebastjan Rajnar ter izkušeni Damjan Vuzem, Marko

Bagari in Dušan Pranj iz Srbije, ki je nazadnje igral v Švici. Cilj kluba je prva polovica lestvice oziroma biti za petami najboljšim v ligi.

Poglavitni nalogi NŠ Mure v jesenskem delu sezone bosta stabilizacija kluba ter vzpostavitev funkcij za nadaljnji razvoj in možnost napredovanja. V klubu so ustanovili in v ligaško tekmovanje prijavili moštvo Veterani Mure, ki nastopa v 2. MNL MNZ Murska Sobota. Kot poudarjajo, mora imeti Mura kot klub s tradicijo visoke cilje.

ŠNK Bakovci – postati stabilen tretjeligaš

Prednostna cilja kluba v novi sezoni sta zgornji del lestvice in postati stabilen tretjeligaški klub. Klub so v okviru izposoje zapustili Matej Nemec (Turnišče), Marko Karoli (Nafta) in Rok Marić (Tišina). Klubske vrste so okrepili Rok Buzeti, Alen Brumen, Luka Kotnik, Anton Vok, Matjaž Vöröš, Jure Lukač, Mišel Korpič, Luka Madon, Nino Čurman, Aleš Zorko, Matej Jablanovec, Tim Litrop, Matjaž Breznik in Sandi Križan.

Vsi na tekmo, prihajajo Grki

Aleš Cipot

Odbojkarji Panvite Pomgrada so na novinarski konferenci pred začetkom sezone predstavili okrepitve in cilje v novi sezoni.

Okrepitve kluba so na igralnem mestu podajalca Tine Kvas (prej Calcit Volleyball), reprezentančni sprejemalec starostne kategorije U 21 Jakob Rojnik, libero Rok Menih (Šoštanj Topolšica) in centralni branilec Dalibor Šmitran (OK Maribor). Klub sta zapustila Tin Vrabl, ki se je vrnil v matični klub OK Maribor, in Uroš Pavlovič, produkt lastne odbojcarske šole, ki bo športno kariero nadaljeval v Avstriji. Na enoletno izposajo v Črnuče se je odpravil sprejemalec Blaž Ajlec, libero Saša Ratkai pa bo igral v tretji ligi pri ekipi Radencev.

Na mednarodni ravni pustiti dober vtis

V prihajajoči sezoni murskosoboške odbojkarje čakajo štiri tekmovanja. Cilje bodo stopnjevali iz tekme

Prva evropska tekma bo v novembru, in sicer v četrtek, 12. 11. 2015, ob 19.00 z grško ekipo iz Aleksandropolisa. Prav na tej tekmi bo zelo pomembno vzdušje v dvorani, zato odbojkarji upajo na številčno in bučno podporo domačega občinstva.

v tekmo. V državnem prvenstvu si želijo uvrstitve v modro skupino, želijo biti prisotni v vrhu slovenske odbojke in iskati priložnost za medaljo. V pokalnem tekmovanju želijo igrati na zaključnem turnirju. V sre-

dnjeevropski ligi, kjer bo tekmovalo devet ekip, je njihov cilj predstaviti se na mednarodni ravni, kaliti igralce in si zagotoviti čim boljši položaj. Evropski pokal, v katerem bodo igrali po skoraj dveh desetletjih, je za klub, kot pravijo, nagrada.

Vzgoja lastnega kadra je pomembna

V novembru jih čaka prva tekma z bolj izkušeno grško ekipo iz Aleksandropolisa. Kot poudarjajo, se bodo med najboljše težko uvrstili. Trener ekipe Dejan Fujs pravi, da želijo v prvi vrsti z igro zadovoljiti obiskovalce in ljubitelje odbojke. Član upravnega odbora Jure Lukač dodaja, da se v klubu zavedajo, kako pomembna je vzgoja lastnega mladega kadra, zato veliko pozornosti posvečajo tudi nižjim selekcijam, ki so temelj vsake športne ekipe. V klubu poleg članske ekipe deluje pet mlajših selekcij (mini odbojka, mala odbojka, starejši dečki, kadeti in mladinci), ki tekmujejo v vseh razpisanih selekcijah odbojcarske zveze. V društvu poleg tekmovalnih selekcij delujejo še netekmovalne v sklopu interesnih dejavnosti. Pod okriljem kluba se tako z odbojko dejavno ukvarja približno 150 otrok.

Zeko navdušil s predstavo v Ostravi

V Ostravi na Češkem je potekalo svetovno prvenstvo v street dance showu ter svetovni pokal v disco danceu in velikih produkcijah. Iz Plesnega kluba Zeko se je tekmovanju udeležilo 71 plesalcev. Svetovnega prvenstva se je udeležila street članska formacija Čarovnice in osvojila 14. mesto, preostale ekipe in posamezniki pa so bili udeleženci svetovnega pokala. Ti so med drugim zasedli naslednje uvrstitve: 1. mesto: velika produkcija »Asterix in Obelix«, 1. mesto: Tjaša Gazdag – disco solo članice, 3. mesto: Živa Horvat – disco solo mladinke, 4. mesto: Janja Gomboc in Tjaša Gazdag – disco duo člani, 6. mesto: mala skupina člani »Queen edition«, 9. mesto: mala skupina otroci, 10. mesto: Sara Nasevski – disco solo člani, in 10. mesto: velika skupina otroci. Velik uspeh je zlasti prvo mesto v kategoriji velike produkcije. Predstava je na izredno pozitivne odzive naletela tudi pri sodnikih in predsednici street oddelka pri Mednarodni plesni zvezi IDO. / Aleš Cipot

Jojo premagal raka in Vršič

Jože Vöröš - Jojo je za vzpon na Vršič potreboval dve uri in štirinajst minut. S tem časom je za približno petnajst minut izboljšal lastni rezultat na isti progi izpred trinajstih let. Vendar tokrat Jojo ni lovil rezultata, temveč potrditev, da se po uspešnem boju z rakom (zbolel je leta 2007) lahko vnovič sooči z najzahtevnejšimi in najskejskimi podvigi. Po ozdravitvi je v spomin na bolnega desetletnega dečka Tarika premagal Vršič, za naslednje leto pa pripravlja še drzejši načrt – v stotih dneh v petih državah osvojiti sto gorskih prelazov, med katerimi ni niti eden nižji od 1600 metrov. / Aleš Cipot

Bakovske mažoretke zablestele na evropskem prvenstvu

V društvu prekmurskih mažoretk so si z osvojenim tretjim mestom na državnem mažoretnem prvenstvu priborile vstopnico za evropsko tekmovanje. Na evropskem prvenstvu, ki je potekalo v francoski Albi, so dekleta osvojile šesto mesto v kategoriji pom-pom. Kar 1600 tekmovalk iz enajstih držav je zaplesalo v treh kategorijah: ples s palico, pom-pom in v kategoriji s predvodniško palico. V bakovskem mažoretnem društvu trenutno pleše devetnajst članic kadetinj, ki v svoje vrste vabijo vse osnovnošolke. / Aleksandra Grah

Šernek najboljši sodnik rokoborbe na svetu

Na svetovnem prvenstvu v rokoborbi v Las Vegasu je Stanislav Šernek iz Rokoborskega društva Sobota prejel zlato piščalko za najboljšega sodnika prvenstva. V letu 2015 je tako najboljši sodnik na svetu. Šernek pri mednarodni rokoborski zvezi opravlja dela asistenta inštruktorjev, kar pomeni, da se kot delegat po svetu udeležuje tekmovanj pod okriljem mednarodne rokoborske zveze. Z zlato piščalko so mu odprta vrata do naziva inštruktorja, največjega naziva pri mednarodni sodniški organizaciji. / Aleš Cipot

Igralke dodgeballa na evropskem prvenstvu zasedle osmo mesto

Članice ŠD Dodgeball Catwoman iz Murske Sobote so se udeležile evropskega prvenstva v dodgeballu, ki je potekalo na Severnem Irskem v Belfastu. Kot edine predstavnice tega športa v Sloveniji so predstavljale Slovenijo in pridobile znanje pod vodstvom trenerja Jožefa Benka dobro uporabile na igrišču. Po šestih odigranih tekmah so na koncu v konkurenci dvanajstih ekip zasedle osmo mesto. Dosegle so dve zmagi (7:3 proti Škotski in 8:0 proti Švedski) ter štiri poraze (proti Italiji, Angliji, Avstriji in Severni Irski). Murskosoboške igralki so bile z rezultatom manj zadovoljne, zato pa so bile veliko bolj zadovoljne z igro, zlasti na tekmi proti Angliji. Prvo mesto so zasedle igralki Walesa, drugo Angležinje in tretje Italijanke. Slovenijo je zastopalo sedem igralk: kapetanka Blanka Erniša, Barbara Kaučič, Simona Horvat, Mojca Ropoša, Karmen Klar, Laura Horvat, Nataša Vugrinec in Maja Koudila kot podpora. / Aleš Cipot

Na Bezgovem teku v Krogu številni tekači

ŠKTD Kroške tikvi je na športnem igrišču v Krogu organiziralo četrti Bezgov tek. Tekmovanje je štel tudi za Pomurski pokal 2015, udeležilo pa se ga je 72 tekačev. V kategoriji članov je na osem kilometrov dolgi progi zmagal Dejan Preindl iz ekipe Prevozi bolnikov Bratonci, drugi je bil Stanislav Kralj iz Maticke iz Novega mesta, tretji pa Sašo Emeršič iz Tekoške sekcije Radenska. Med ženskami, ki tekle na pet kilometrov, je bila najhitrejša Katja Baša Tkalec iz ekipe Prevozi bolnikov Bratonci, za njo je v cilj pritekla Helena Rožman iz kluba Bedford Harriers AC (Velika Britanija), tretja pa je bila domačinka Suzana Titan. Teki se je udeležilo tudi veliko otrok. / Ksenija Glažar

Kljub okrnjenosti dobre številke: štiri nova vozila in 2000 ljudi

Geza Grabar

Bogatajevi dnevi zaščite in reševanja v Murski Soboti so za nami. Načrtovana tridnevna prireditev je bila zaradi dejavnosti pri oskrbi novega vala migrantov z Bližnjega vzhoda precej okrnjena.

Organizatorji ministrstvo za obrambo oziroma Uprava za zaščito in reševanje so se zato osredotočili le na sobotna tekmovanja, zato je prireditev trajala vsega en dan. Kot obljublajo, naj bi bile preostale prireditve v Murski Soboti predvidoma maja prihodnje leto. Na sedmih delovnih točkah sta bili v mestu tako izvedeni le 21. državni preverjanje usposobljenosti štirinajstih ekip prve pomoči Civilne zaščite in Rdečega križa in mednarodno gasilsko tekmovanje. Na slednjem je nastopil kar 92 gasilskih ekip iz domovine in tujine. Še posebej slovesno je bilo na zaključni prireditvi omenjenih tekmovanj, saj so gasilci PGD Murska Sobota namenu predali kar štiri nova gasilska vozila. V mestu se je sicer v času dogodkov mudilo več kot dva tisoč tekmovalcev in drugih udeležencev.

Prisotna tudi ministrica za obrambo

V družbi gostitelja, domačega župana dr. Aleksandra Jevška, in številnih predstavnikov organizatorjev – med njimi so bili tudi generalni direktor Uprave za zaščito in reševanje Darko But, predsednica Rdečega križa Slovenije Nataša Pirc Musar in generalna sekretarka te organizacije Renata Brunskole, se je na poligonu obeh tekmovanj mudila tudi obrambna ministrica Andreja Katič.

V preverjanju usposobljenosti ekip prve pomoči je najvišjo stopnjo

usposobljenosti, znanja in izurjenosti na sedmih delovnih točkah, ki so simulirale različne vrste nesreč, pokazala ekipa MO Ptuj, sledili sta ji ekipi Nuklearne elektrarne Krško in Johnson's Controls iz Slovenj Gradca. Pomurska ekipa Rdečega križa iz Območnega združenja Gornja Radgona, letošnjih zmagovalcev regijskega preverjanja, je pristala na osmem mestu. V odprtem tekmovanju gasilcev – pri preverjanju v prvi pomoči so nastopili le najboljši s predhodnih regijskih tekmovanj, so nastopile tudi ekipe iz Pomurja in naše občine, vendar vidnih rezultatov niso dosegle. Še najvišje so se

uvrstili letošnji regijski prvaki, ekipa iz PGD Žižki (GZ Črenšovci), ki je med 39 ekipami članov A pristala na solidnem desetem mestu. V tej konkurenci so sodelovali tudi letošnji občinski prvaki GZ Murska Sobota, in sicer PGD Murska Sobota, ki je zasedlo solidno 32. mesto. Ekipi PGD Rakičan in PGD Černelavci kljub prijavi nista nastopili. Najboljši so bili gasilci iz Hmeljčiča, Šentjosta in Podgorcev. Med šestnajstimi ekipami članic A so s konkurenco suvereno opravile trikratne olimpijske (svetovne) prvakinja iz Hajdoš, najboljša pomurska ekipa je bila iz Sovjaka na osmem mestu, članice

Rakičana pa niso nastopile. Med člani B (11 ekip) so zmagali gasilci iz Šmartnega na Pohorju, ekipa PGD Černelavci je bila enajsta, med sedmimi ekipami članic B pa so slavile gasilke iz Nove Cerkve.

Kar štiri nova vozila za domače gasilce

Sklepno dejanje zaključne prireditve omenjenih tekmovanj je bila slavnostna predaja ključev kar štirih gasilskih vozil, ki so jih v zadnjem času pridobili v PGD Murska Sobota. Z vozili – 42-metrsko hidravlično avtolestvijo s pregibnim letvenikom in platformo, hitrim tehničnim reševalnim vozilom, vozilom za prevoz moštva in orodnim vozilom za zaščito dihal, ki so skupaj vredna več kot 1,1 milijona evrov, so namreč v dobrih 130 letih delovanja postavili mejnik, ki še dolgo ne bo presežen. Kot je dejal predsednik društva Milan Vertot, lahko svoje zahtevno in vse bolj

nevarno delo dobro opravljajo le z dobro in brezhibno opremo.

Vozila so blagoslovili

Predsednik je nato ključke izročil članom operativne enote PGD Murska Sobota – poveljniku Antonu Gombocu, Branku Kolmaniču, Borutu Korenu in Tadeju Zelku, ki so po vrstnem redu navedbe vozil tudi njihovi uradni šoferji. Gasilsko tehniko sta blagoslovila škof Evangelikianske cerkve na Slovenskem mag. Geza Filo in namesto zadržanega škofa murskosoboške škofije stolni župnik Goran Kuhar. Ob tem je župan dr. Aleksander Jevšek tudi tokrat ponovil svojo znano misel, da še tako sodobna gasilska tehnika brez usposobljenih gasilcev ne pomeni tako rekoč ničesar. S predajo sodobne gasilske avtolestve se je simbolično zaključil večletni mednarodni projekt »Rešujmo skupaj«, katerega najpomembnejša pridobitev je bila prav omenjena avtolestev.

Foto: Renata Žlebič

	AVTOR: JANEZ DONŠA	GRUŠČ ZA NASIPA- NJE CEST	NAVEDBA, CITAT	DALMA- TINSKA VIŠNJA ZA LIKER	IME TREH PERZIJSKIH KRALJEV	PEVKA HORVAT
	NASLOV ZA FEVDALCA, MILOST					
	INDIJSKI FIZIK, NOBELO- VEC					
	OBRI					
	MERILNA NAPRAVA NA PUŠKI					
	ODEVALO ZA SPANJE DIRIGENT TUSCANINI					
	PISATELJ FRANC MEŠKO	VESELJE IN SKRBE STARŠEV (MNOŽINA)	KOLIČINA, KI SE TEHTA	PREDENJE (STAR.)	ZGODEN, ZGODNJI	ENRICO CARUSO
						GLOBA PRVI MOŽ FIFE BLATTER
DELOVNI STROJ, KI STISKA ZRAK						
						PROSENA ZRNA
KRAJ PRI LJUTO- MERU						SPATI PO OTROŠKO
						TOMISLAV NERALIČ
POKOJNI GLASBE- NIK DEDIČ						AVTOR TELEGRAFSKE ABECED (SAMUEL)
						POLETNA MEGLICA DIŠEČE INDIJSKO MAZILO
TKANINA ZA ZAVESE						
						NAŠE MESTO OB DRAVI
ERIC CLAPTON			KONICA			DUŠEVNI BOLNIK ŽIVAHEN AMERIŠKI PLES
			RUMENO- KLJUNA PTICA			DRŽAVNA PRAVNICA
						OLIVER TOBIAS
BIKOV GLAS				PAPIR OKROG PAKETA DARIJAN BOŽIČ		
						MAVRAH (NAREČNO)
						GORSKO ZAVETIŠČE
	LOMNA ZMOGLJIVOST, REFRAKTIILNOST	ODTEGLJAJ				
		ROOSE- VELTOVA SOPROGA				PISATE- LJICA MUCK ZNIŽANI TON D
HRIBOVIT GRŠKI OTOK V EGEJSKEM MORJU						OSNOVNA TEKOČINA
						ODEJA (REDKO)
OLEG LISOGOR			ZARDE- VATI	KRAJ PRI CELJU ZADNJI ČRKI ANG. ABECED		
						VPIJTJE, VRIŠČ
						ZIMSKO OBLAČILO
IGRALKA STREEP						MANJŠIN- SKA SKUPNOST
						DARUVAR
KASNEJE DOGRAJEN ZGORNJI DEL STAVBE						MESTO OB TISI V VOJVODINI
						MLAD IGRALEC (ZIGA) DROG NA VOZU
OSEBA, KI SE NE IMENUJE				DEL JEDILNEGA PRIBORA LARRY ELLISON		
REKA NA HRVAŠKI MEJI						PREBI- VALEC KIDRIČE- VEGA
MARXOVO ROJSTNO MESTO						STARO MESTO OB EVFRATU
						RAMAN NARDA - indijski fizik, nobelovec 1930 AKAD - olje iz indijske rastline glavno mesto stare Babilonije

Geslo križanke, svoje ime in priimek ter naslov nam pošljite do 5. novembra 2015 na naslov: Mestna občina Murska Sobota, Kardoševa 2, 9000 Murska Sobota, s pripisom: Za križanko

Nagrajenec iz prejšnje številke:
Marjan Šimon, Staneta Rozmana 9, 9000 Murska Sobota
Žrebanje je bilo opravljeno v studiu TV IDEA.

AP MS d.d.
Bakovska ulica 29a
9000 Murska Sobota

NAGRADA: 1x darilni bon v vrednosti 30,00 EUR za razpisni izlet ali potovanje, ki je v organizaciji Turistične agencije KLAS.
Izžrebani nagrajenec se z obvestilom, ki ga prejme s strani Mestne občine Murska Sobota, oglasi v poslovalnici Turistične agencije KLAS Murska Sobota, Slomškova ul. 42, 9000 Murska Sobota (na avtobusni postaji).

Rešitev križanke iz prejšnje številke vodoravno:

MODEL, RDETI, KOMNA, OLEIN, BITKA, FRANE, STRASTNEŽ, ARAM, PRSNI OBSEG, SL, IA, TOR, TNALICA, KNE, NORIK, SVOD, AST, NAVAL, ANE, PEGATKA, IGNAC, TO, INČ, LEVEC, ONA, AA, ZVON, KŽ, VIRUSNE BOLEZNI, AREST, LU, DABER, RAS, UNIJE, LUŽA, NN, KAKADU, ORAN, AJVAR, DIRIGENT, REIST, ESEJ.

Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota ter Komunala, javno podjetje, d.o.o., Murska Sobota organizirata

OSREDNJE PREKMURSKO

MARTINOVANJE

v sredo, 11. 11. 2015, od 10.00
na Slovenski ulici v Murski Soboti.

Vabljeni na gŕjžino in kupico odličnoga domačoga vina ob dobri muziki in krsti mošta.

Dodatne informacije:
www.zkts-ms.si
TIC Murska Sobota (02) 534 11 30

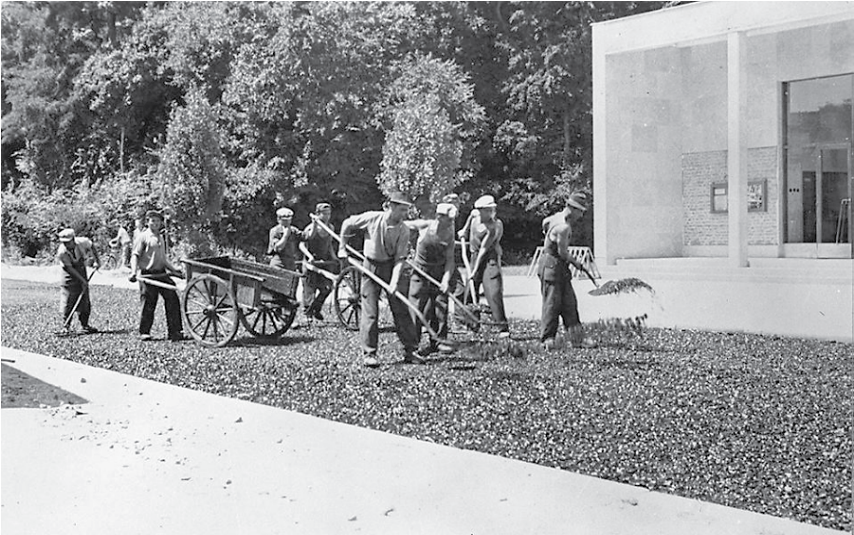
Minister za zdravje opozarja: Prekomerno pitje alkohola škoduje zdravju!

Marko banda bo praznovala v Murski Soboti

10. novembra bodo v Gledališču Park obeležili 25 let delovanja. Skupina Marko banda, ki letos praznuje 25 let delovanja, igra izključno ljudsko glasbo Prekmurja. Je edina glasbena skupina, ki je melodije povzemala prav po ustvarjalcih tovrstne glasbe – Kociper-Baranja bandi oz. Beltinski bandi. Prav zaradi tega imajo fantje »certifikat« za izvajanje prekmurske ljudske glasbe, na podlagi katerega so v preteklosti kar nekajkrat zastopali državo v tujini (domala po vsej srednji Evropi, v Argentini, Urugvaju, na Japonskem, v Grčiji in državah nekdanje Jugoslavije). V teh letih so izdali tudi zgoščenki – »Marko banda n. 1« in »Võra bije«. V letu 1998 so prejeli plaketo za pomembne dosežke MO Murska Sobota za področje kulture.

MURSKA SOBOTA NEKOČ

Asfaltiranje ulic v Murski Soboti leta 1945
Foto: Zoltan Gerenčer

PROSLAVE

sobota, 17. 10. 2015, ob 19.00	SLOVESNOST OB SPOMINSKEM DNEVU MO MURSKA SOBOTA grajska dvorana, Murska Sobota
petek, 23. 10. 2015, ob 18.00	SLOVESNOST OB DNEVU REFORMACIJE / Gledališče Park v Murski Soboti

PRIREDITVE

petek, 16. 10. 2015, ob 17.00	prireditev ob 25. obletnici DRUŠTVA ROMANI UNION Gledališče Park v Murski Soboti
18. 10., 25. 10., 7. 11. in 15. 11. 2015	DRUŽINSKI DNEVI V DVORCU RAKIČAN , turistični vlakec vozi na relaciji Trg kulture v Murski Soboti in Dvorec Rakičan ob 14.00 in 15.00. Vožnja z vlakcem je zastoj. / Dvorec Rakičan
od 26. 10. 2015 do 30. 10. 2015	TEDEN MLADIH V MIKKU / MIKK Murska Sobota
sobota, 24. 10. 2015, ob 22.00	KLUBSKI MARATON RADIA ŠTUDENT 2015 / MIKK Murska Sobota
petek, 30. 10. 2015, od 11.00	PLES – NOČ ČAROVNIC V DVORCU RAKIČAN (Modrijani, Neda Ukraden, Zlata žila idr.) / Dvorec Rakičan
sobota, 31. 10. 2015, ob 21.00	MIKKOVA HALLOWEEN DISKOTEKA / MIKK M. Sobota
sobota, 7. 11. 2015, ob 17.00	MARTINOVANJE V DVORCU RAKIČAN / Dvorec Rakičan
sreda, 11. 11. 2015, od 10.00	MARTINOVANJE NA PROSTEM V MURSKI SOBOTI Slovenska ulica, Murska Sobota

GLEDALIŠKE PREDSTAVE ZA OTROKE / Gledališče Park v Murski Soboti

ponedeljek, 19. 10. 2015, ob 10.00 in 17.00	lutkovna predstava Eka in Brina Vogelnik: »MOJCA POKRAJCUĽJA«, Lutkovno gledališče Ljubljana / za lutkovni abonma in izven
torek, 20. 10. 2015, ob 9.15 in 10.45	lutkovna predstava Eka in Brina Vogelnik: »MOJCA POKRAJCUĽJA«, Lutkovno gledališče Ljubljana / za lutkovni abonma
sreda, 21. 10. 2015, ob 10.30	glasbeno-gledališka predstava za otroke »ENCI BENCI KATALENCI«, Katalena / za gledališko-lutkovni abonma
četrtek, 22. 10. 2015, ob 9.15 in 10.45	glasbeno-gledališka predstava za otroke »ENCI BENCI KATALENCI«, Katalena / za gledališko-lutkovni abonma
ponedeljek, 9. 11. 2015, ob 10.00 in 17.00	otroški muzikal Kajetan Kovič – Jerko Novak: »MAČEK MURI«, SLG Celje / za lutkovni abonma in izven
torek, 10. 11. 2015, ob 9.30 in 11.00	otroški muzikal Kajetan Kovič – Jerko Novak: »MAČEK MURI«, SLG Celje / za lutkovni abonma

GLEDALIŠKE PREDSTAVE / Gledališče Park v Murski Soboti

ponedeljek, 26. 10. 2015, ob 19.00	gledališka predstava J. P. Moliere: »TARTUFFE«, SNG Nova Gorica za abonma komedija in izven
torek, 27. 10. 2015, ob 19.00	gledališka predstava J. P. Moliere: »TARTUFFE«, SNG Nova Gorica za abonma drama/komedija in izven
ponedeljek, 16. 11. 2015, ob 19.00	gledališka predstava N. P. Tasić: »GOSPA BOVARY«, SNG Nova Gorica za abonma drama/komedija
torek, 17. 11. 2015, ob 19.00	gledališka predstava N. P. Tasić: »GOSPA BOVARY«, SNG Nova Gorica za abonma drama/komedija
sreda, 18. 11. 2015, ob 19.00	gledališka predstava »IZGUBLJENE LJUBEZNI«, SNG Celje za abonma komedija in izven

KONCERTI

petek, 16. 10. 2015, ob 22.00	koncert THOT (BELGIJA) / MIKK Murska Sobota
ponedeljek, 19. 10. 2015, ob 20.00	TROBILNI TRIO BUM, 1. koncert šolskega abonmaja Glasbene šole Murska Sobota / dvorana Glasbene šole Murska Sobota
torek, 20. 10. 2015, ob 19.00	koncert CAPITAN, Argentina / za glasbeni abonma in izven Gledališče Park v Murski Soboti
ponedeljek, 2. 11. 2015, ob 19.00	muzikal »MAMMA MIA!«, Prospot, d. o. o. za glasbeni abonma in izven / Gledališče Park v Murski Soboti
torek, 3. 11. 2015, ob 20.00	muzikal »MAMMA MIA!«, Prospot, d. o. o. za izven / Gledališče Park v Murski Soboti
sobota, 7. 11. 2015, ob 22.00	koncert BROKEN LOCK + JEGULJA / MIKK Murska Sobota
torek, 10. 11. 2015, ob 19.00	koncert ob 25 obletnici MARKO BANDA / Gledališče Park v M. Soboti

RAZSTAVE

odprtje v petek, 23. 10. 2015, ob 19.00, na ogled do 9. 11. 2015	razstava VASKO VIDMAR: »Z MORJA NA POLJE MIKK-ova galerija Odprto obrobje
24. in 25. 10. 2015 od 9.00	razstava ročnih del Madžarsko kulturno društvo BARATI KÖRN Murska Sobota / predddverje grajske dvorane v Murski Soboti
na ogled do oktobra	razstava KARIKATURE LADISLAVA KONDORJA Pomurski muzej Murska Sobota
odprtje v četrtek, 29. 10. 2015, ob 18.00, na ogled do 3. 12. 2015	razstava UROŠ WEINBERGER: »SLIKE IN RISBE« (velika galerija) RAZSTAVA LIKOVNIH DEL, nastalih na otroških likovnih delavnicah Galerije Murska Sobota (mala galerija) / Galerija Murska Sobota
odprtje v petek, 30. 10. 2015, ob 18.00	razstava MARKO JAKŠE Galerija Robin, Murska Sobota

SEJMI

četrtek, 15. 10. 2015, od 8.00	kramarski in rokodelski sejem TREJZINO SENJE / mestno središče
petek, 30. 10. 2015, od 10.00 do 13.00	MIKKOV DIJAŠKI VINTAGE SEJEM grajsko dvorišče, Murska Sobota

ŠPORT

sobota, 17. 10. 2015, ob 10.00	50. TRADICIONALNI SPOMINSKI TEK Mestne občine Murska Sobota Trg zmage, Murska Sobota
od 26. do 30. 10. 2015	ORGANIZIRANE POČITNICE S ŠPORTNIMI DEJAVNOSTMI, »HURA, PROSTI ČAS«, prijavnica na www.zkts-ms.si telovadnica, OŠ III, Murska Sobota

Olimpijada na Pušči

Vida Lukač

Foto: Ksenija Glažar

V romskem naselju Pušča je potekala prva romska otroška olimpijada. Častni pokrovitelj dogodka je bil predsednik republike Borut Pahor.

Pobudo za romsko otroško mini olimpijado, ki poteka pod okriljem Olimpijskega komiteja Slovenije, je dal Jože Horvat - Didi, predsednik Romske športne zveze Slovenije, soorganizatorja pa sta Mestna občina Murska Sobota ter Zavod za kulturo, turizem in šport Murska Sobota.

Na otvoritveni slovesnosti z olimpijskim protokolom so mlade tekmovalce nagovorili predsednik krajevne skupnosti Dejvid Horvat, župan mestne občine dr. Aleksander Jevšek, direktor Urada za narodnosti Stane Baluh in podpredsednik Olimpijskega komiteja Slovenije Janez Sodržnik. Pohvalili so pobudo za prvo mini romsko olimpijado, ki je potekala ob sloganu »S športom proti diskriminaciji«. Kot pet prepletenih olimpijskih krogov naj tudi športne igre spodbujajo mlade Rome iz vse Slovenije k sodelovanju in prijateljstvu.

Zmagovalci so vsi

Okrog sto mladih tekmovalcev iz osmih slovenskih občin (Ljubljana, Kočevje, Črnomelj, Dobrovnik, Črenšovci, Puconci, Lendava in Murska Sobota) se je pomerilo v petih disciplinah, in sicer v hoji z dolgimi smučmi, strelih na gol, udarcih s prilagojeno šolsko palico za golf, metu vortexa v cilj in v skakanju z vrečami. Vsako disciplino so nadzirali sodniki Olimpijskega komiteja Slovenije, vendar je na mini olimpijadi v prvi vrsti šlo za sodelovanje, zmagovalci pa so na koncu bili vsi.

V Kopališki ulici 60 novih vrtičkov

V okviru evropskega tedna mobilnosti je v Kopališki ulici (za Visitor centrom) potekala predstavitev novih vrtičkov, ki jih bodo lahko najeli občanke in občani Mestne občine Murska Sobota. Na razpologo je 48 vrtičkov površine 50 m2 in dvanajst vrtičkov površine 100 m2, mogoče pa je souporabljati še vrtičkarsko lopo za shranjevanje orodja. Zakupne pogodbe se sklepajo za obdobje petih let in se jih lahko podaljša. Zakupnina za vrtiček znaša 20,00 EUR na leto za površino 50 m2 in 40,00 EUR na leto za površino 100 m2. Ob tej priložnosti je župan dr. Aleksander Jevšek skupaj s predstavniki mestnih četrti in mestne uprave ter občani ob vrtičkih posadil češnje. Razpis za najem vrtičkov je bil objavljen v septembrski številki Soboških novin, informacije najdete tudi na spletnih straneh občine.